

Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo

Recursos e infraestructuras para a docencia dos Tí

El edificio, donde se ubica <?xml:namespace prefix = "st1" ns = "urn:schemas-microsoft-com:office:smarttags" />la Facultad de Ciencias Jurídicas y del Trabajo ocupa una superficie de 7.996 m2. Allí, además de las aulas enumeradas existen despachos para profesores, concretamente, 57 despachos.

Otras instalaciones de interés son las siguientes: Biblioteca y Salas de Lectura, Sala de Juicios, Delegación de alumnos, Conexión inalámbrica, Web de la Facultad de Ciencias Jurídicas y del Trabajo, recursos docentes en Red. Como apoyo a la docencia, la Universidad de Vigo ha puesto a disposición de profesorado y alumnado la plataforma FAITIC

(<http://faitic.uvigo.es/>) con recursos en línea destinados a la teleformación, Servicio de reprografía y Cafetería .

Coordinación da mobilidade

A coordinación dos programas de mobilidade Erasmus, Sicue Séneca, Isep realizase pola Prfa. Dna. Regina Ibáñez Paz (Despacho A-206, e-mail ripaz@uvigo.es, tfno. (00.34).986.813.823 sen perxuício da labor de orientación e información da ORI.

Titulacións impartidas no Centro

Neste Centro impártense as seguintes titulacións: Grado en Dereito, Grado en Relacións laborais e Recursos Humanos, Licenciatura en Dereito (rama económico-empresarial), Diplomatura en Relacións Laborais, Master en Ordenación Xurídica do mercado e máis Master en menores en situación de desprotección e conflito social. A información específica sobre de cada un atoparase de seguido no seu apartado propio.

E de importancia sinalar que o MASTER EN XESTIÓN E DIRECCIÓN LABORAL ATÓPASE EN SUSPENSIÓN TEMPORAL para el CURSO 2009/2010.

Outra información

Na páxina <http://www.uvigo.es/alumnado/index.gl.htm> a/a alumno/a atopará información de interese sobre asociacións, biblioteca, bolsas, créditos, emprego, mobilidade, premios, outros (actividades extracadémicas e recreativas), residencias, Secretaría virtual, servicios informáticos, transportes, acceso á Universidade e convalidacións.

Calendario académico

Calendario escolar curso 2009-2010

Estudios oficiales de grado e posgrado

(Aprobado en Consello de Goberno do día 20-04-2009)

1.- O período lectivo do curso académico comprenderá do día **21** de setembro de 2009 ao **30** de xullo de 2010. O mes de agosto non será lectivo.

2.- As actividades académicas comezarán e rematarán nas datas seguintes:

Primeiro cuadrimestre inicio: **21** de setembro de 2009.

remate: **3** de febreiro de 2010.

Segundo cuadrimestre inicio: **4** de febreiro de 2010.

remate: **7** de xuño de 2010.

3.- Cando estea previsto a realización de probas de avaliación os/as estudantes en cada curso académico terán dereito a dúas

oportunidades quedando o calendario recomendado de probas de avaliación organizado en tres períodos:

Denominación	Datas das probas de avaliación	Data límite de rexistro das cualificacións en xescampus
Primeiro cuadrimestre	entre o 21 de xaneiro e o 3 de febreiro de 2010.	18 de febreiro de 2010
Segundo cuadrimestre	entre o 25 de maio ao 7 de xuño de 2010.	25 de xuño de 2010
Xullo	entre os días 1 ao 15 de xullo de 2010.	26 de xullo de 2010

4.- As clases interromperanse dende o día **21** de decembro de 2009 ata o día **8** de xaneiro de 2010 (ambos os dous incluídos), os días **15** e **16** de febreiro e dende o día **27** de marzo ao **5** de abril de 2010 (ambos os dous incluídos).

5.- Terá carácter festivo o día **28** de xaneiro de 2010 (celebración do patrón da Universidade). Posuirán o mesmo carácter os días das festas oficiais do Estado, da Comunidade Autónoma e, en cada Campus, os días das festas locais.

6.- Así mesmo, en cada Centro terán carácter festivo a data da festa do Centro. Todas as que non coincidan en luns ou venres, pasaranse a eses días.

E.T.S. Enxeñeiros de Telecomunicación	29-09-09, martes
E.U. Enx. Téc. Forestal	04-10-09, domingo
Facultades de Bioloxía// Ciencias do Mar// Química//Ciencias	15-11-09, domingo
E.U. Formación do Profesorado de E.X.B.	27-11-09, venres
E.T.S. Enxeñaría de Minas	04-12-09, venres
Fac. de Dereito // Fac. CC. Xurídicas e do Traballo	07-01-10, xoves
E.S. Enxeñaría Informática	25-02-10, xoves
E.T.S. Enx. Industrial // E.U. Enx. Téc. Industrial	19-03-10, venres
Facultade CC.EE.EE. // CC.EE e Turismo // E.U.Est. Empresariais	05-04-10, luns
Fac. Historia//Filoloxía e Tradución//Fac. CC. da Educación//Fac. CC.Educ. e Dep.	26-04-10, luns
Facultade de Ciencias Sociais e da Comunicación	29-04-10, xoves
Fac. CC. Xurídicas e do Traballo (Relacións Laborais)	01-05-10, sábado
Facultade de Belas Artes	08-05-10, sábado
EE.UU. de Enfermería	12-05-10, mércores

Normativa e lexislación

Dentro da normativa destacamos:

- a.- Lei Orgánica 6/2001, do 21 de decembro de Universidades.
- b.- Lei Orgánica 4/2007, do 12 de abril, pola que se modifica a Lei 6/2001 de Universidades.
- c.- O regulamento de Estudiantes.

Ista e outra normativa atópase na páxina web da Univeridade na información relativa ao alumnado.

d.- A normativa de permanencia na Universidad de Vigo, foi aprobada polo Consello Social o 13 de xuño do 2001 e modificouse pra adaptalo o longo do tempo. Regula as seguintes materias:matriculación no 1º curso de acceso ou reinicio de estudos, convocatorias, rendimento académico mínimo, comisión de permanencia, requisitos da matrícula, avaliación curricular e reinicio de estudos.O Seu contido pode consultarse no enlace:

http://webs.uvigo.es/sxeralweb/images/normativa/ordenacion_academica/normativa_de_permanencia_na_universidade_de_vigo.pdf

Información xeral do centro

EQUIPO DECANAL

Decana

Ana María Pita Grandal

Vicedecanos/as

Pilar Allegue Agüete

María del Mar Rodríguez Domínguez

Ángel Aday Jiménez Alemán

Secretaria

Patricia Valcárcel Fernández

Campus Univ. Vigo
36200 Vigo Tel: 986814010 Fax 986814011
e-mail sdfdev@uvigo.es

<http://webs.uvigo.es/cienciasxuridicasedotraballo/>

A Xunta de Facultade da Fac de CCXX e do Traballo de Vigo e un órgano colexiado de representación, decisión e control do centro. Está composta polo Decano/a, que a preside, e polos demais membros determinados no artigo 4 da súa normativa de réximen interno aprobada no Consello de Goberno do 5 de outubro de 2005.

Atopamos tamén as seguintes Comisions Delegadas da Xunta de Facultade:

a.- Comisión Permanente da Xunta de Facultade.

b.- Comisión de Docencia.

c.- Comisión de Convalidacións e Validacións.

d.- Comisión de Biblioteca e Extensión Universitaria.

De unha especial importancia é a Comisión de Calidade.

Tamén sulñamos o destacado papel, pola súa transcendencia, das Xuntas de Titulación encargadas de elaborar, aprobar e modificar as propostas dos plans de estudos. Atopamos de unha banda a Xunta de Titulación de Relacións Laborais e pola outra a Xunta de Titulación de Dereito Económico.

Materias

Curso 4

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V08G081V01601	Dereito procesual penal	1c	6
V08G081V01701	Dereito financeiro e tributario II	1c	6
V08G081V01702	Dereito mercantil II	1c	6
V08G081V01931	Dereito concursal	1c	6
V08G081V01932	Propiedade industrial e competencia	1c	6
V08G081V01933	Métodos alternativos de resolución de conflitos no ámbito empresarial	1c	6
V08G081V01934	Responsabilidade civil da actividade empresarial e profesional	2c	6
V08G081V01935	Dereito marítimo	2c	6
V08G081V01936	Dereito do comercio internacional	2c	6
V08G081V01937	Tutela procesual do crédito	2c	6
V08G081V01941	Dereito penal de empresa	1c	6
V08G081V01942	Dereito da seguridade social	1c	6
V08G081V01943	Responsabilidade penal e administrativa no ámbito financeiro-tributario	1c	6
V08G081V01944	Réxime fiscal da empresa	2c	6
V08G081V01945	Dereito administrativo económico	2c	6
V08G081V01946	Constitución económica	2c	6
V08G081V01947	Réxime xurídico da responsabilidade patrimonial da administración (contractual e extracontractual)	2c	6
V08G081V01981	Prácticas externas	2c	6
V08G081V01991	Traballo de Fin de Grao	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito procesual penal				
Materia	Dereito procesual penal			
Código	V08G081V01601			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Cachaldora Calderón, Xosé Antón			
Profesorado	Cachaldora Calderón, Xosé Antón Gándara Valije, Benita María			
Correo-e	xacachal@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Na materia Dereito Procesal Penal estúdanse as institucións básicas do proceso penal, como instrumento tendente á investigación e enxuízamento das condutas delituosas, así como o funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentais.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C28	CE34 - Coñecer as institucións básicas do proceso penal e o funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentais.
C29	CE35 - Ser capaz de identificar os problemas xurídicos-procesuais de carácter penal e abordar a súa solución mediante a interpretación e aplicación crítica da normativa procesual penal
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O coñecemento por parte do estudante das institucións básicas do proceso penal así como familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentais.	A2	B1	C28	D1
	A3	B2	C29	D3
	A4	B3		D4
	A5	B4		D5

Contidos

Tema

I.- O PROCESO PENAL ESPAÑOL

- 1.- Principios informadores do proceso penal.
- 2.- Competencia dos órganos jurisdiccionales penais.
- 3.- Partes procesales.
- 4.- Obxecto do proceso penal.
- 5.- Formas de incoación do proceso penal: denuncia, querella, ateigado.
- 6.- Fase de instrución: dilixencias de investigación, anticipación e aseguramiento da proba.
- 7.- Fase intermedia: sobreseimiento e apertura do xuízo oral.
- 8.- Xuízo oral e proba.
- 9.- Sentenza penal.
- 10.- Efectos do proceso penal.
- 11.- Recursos.
- 12.- Medidas cautelares.
- 13.- Ejecución penal.

II.- PROCESOS PENAIIS ESPECIAIS

- 1.- Enxuízamento rápido de delitos.
- 2.- Proceso por aceptación de decreto.
- 3.- Procedemento ante o Tribunal do Xurado
- 4.- Procedemento para o xuízo sobre delitos leves.
- 5.- Proceso penal de menores

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	34.5	62.5	97
Seminario	15	34	49
Probas de tipo test	1.5	0	1.5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	1.5	0	1.5
Outras	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	No horario de tutorías fixado polo profesor/a e publicado oportunamente polo centro, os alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor/ás dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos exercicios e casos prácticos propostos.
Seminario	No horario de tutorías fixado polo profesor/a e publicado oportunamente polo centro, os alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor/ás dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos exercicios e casos prácticos propostos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Probas de tipo test	Ao longo do cuatrimestre realizaranse nas datas indicadas na planificación docente 2 probas tipo test. Estas probas non liberan materia de face ao exame final.	25	A2	B1	C28	D3
			A3	B3	C29	D5
			A5	B4		
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Na data fixada no calendario oficial de exames, realizarase un exame teórico oral, que comprende toda a materia.	50	A2	B1	C28	D1
			A3	B2		D3
			A4	B3		D5
			A5	B4		
Resolución de problemas e/ou exercicios	Na data indicada na programación docente realizarase unha proba de carácter práctico consistente no estudo dun caso.	15	A2	B1	C28	D1
			A3	B3	C29	D3
			A5	B4		D4
						D5

Outras	Exposición por parte do alumnado ante o docente e os demais estudantes dun tema sobre os contidos da materia. Levarase a cabo durante os seminarios, de xeito individual ou en grupo.	10	A2 A3 A5	B1 B3 B4	C28 C29	D1 D3 D5
--------	---	----	----------------	----------------	------------	----------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na materia Dereito Procesal Penal seguiranse dous sistemas de avaliación, tanto na primeira convocatoria (maio/xuño) como na segunda (xullo): avaliación continua ou exame final.

1º.- AVALIACIÓN CONTINUA.

O sistema de avaliación continua consistirá en:

- 2 probas teóricas tipo test, que se realizarán nas datas indicadas na planificación docente que se proporcionará aos alumnos ao comezo de curso; a nota media obtida nestas probas representará o 25% da cualificación final.
- 1 proba práctica escrita, que se realizará na data indicada na planificación docente e que, xunto coa exposición e debate polo alumno nos seminarios, representará o 25% da cualificación final.
- 1 proba teórica oral, sobre toda a materia, que se realizará na data fixada no calendario oficial de exames e que representará o 50% da cualificación final. En calquera caso, para que se entenda superada a materia, é necesario obter nesta proba teórica polo menos un 5 sobre 10.

Notas importantes:

- Para ser evaluado conforme ao sistema de avaliación continua, o/a alumno/a deberá realizar a proba teórica oral, a proba práctica escrita e, polo menos, unha das probas teóricas tipo test.
- Os/as alumnos/as que sigan o sistema de avaliación continua e que non superen a materia na primeira convocatoria (maio/xuño), de face á segunda convocatoria (xullo) poderán optar por:
 - Que se lles manteña a cualificación obtida en próbalas tipo test e na proba práctica realizadas durante o curso, nese caso o exame consistiría nunha proba teórica oral sobre toda a materia, que representará o 50% da cualificación final, e na que deberán obter polo menos un 5 sobre 10 para entender superada a materia.
 - Facer un exame final nos términos que se indican a continuación.

2º.- EXAME FINAL.

Os/as alumnos que decidan non seguir o sistema de avaliación continua ou que non realicen as actividades necesarias para ser evaluados conforme a este sistema, serán evaluados cun exame final, que se realizará na data fixada no calendario oficial de exames e que representará o 100% da cualificación final. Devandito exame constará de:

- Unha proba práctica escrita, consistente no estudo dun caso. Esta proba práctica representará o 20% da cualificación final.
- Unha proba teórica oral sobre toda a materia, que representará o 80% da cualificación final.

Nota importante: para poder superar a materia a través do exame final, o/a alumno/a terá que superar as dúas partes do exame. É dicir, na proba práctica, terá que obter polo menos un 1 sobre 2; e, na proba teórica, un 4 sobre 8.

3º.- CONVOCATORIA DE FIN DE CARREIRA.

Na convocatoria de fin de carreira o sistema de avaliación será o de exame final nos términos expostos anteriormente.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2017-18

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

MORENO CATENA, V.; CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., **Derecho Procesal Penal**, Tirant lo Blanch, 2017

MONTERO AROCA, J.; GÓMEZ COLOMER, J.L.; BARONA VILAR, S.; ESPARZA LEIBAR, I.; ETXEBERRIA GURIDI, J., **Derecho Jurisdiccional III. Proceso Penal**, Tirant lo Blanch, 2017

GIMENO SENDRA, V., **Derecho Procesal Penal**, Civitas, 2015

DE LA OLIVA SANTOS, A.; ARAGONESES MARTÍNEZ, S.; HINOJOSA SEGOVIA, R.; MUERZA ESPARZA, J.; TOMÉ GARC, **Derecho Procesal Penal**, Centro de Estudios Ramón Areces, 2007

ALONSO-CUEVILLAS Y SAYROL, J. (Dir.), **El nuevo proceso penal tras las reformas de 2015**, Atelier, 2016

Bibliografía Complementaria

MORENO CATENA, V., (Dir.), **El proceso penal. Doctrina, jurisprudencia y formularios (5 vols.)**, Tirant lo Blanch, 2000

CONDE-PUMPIDO FERREIRO, C., **Comentarios a la Ley de Enjuiciamiento Criminal y otras leyes del proceso penal (6 vols.)**, Tirant lo Blanch, 2004

GOMEZ COLOMER, J.L. (Coord.), **Prueba y proceso penal**, Tirant lo Blanch, 2008

MUERZA ESPARZA, J., **Las reformas procesales penales de 2015**, Aranzadi, 2015

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito financeiro e tributario II				
Materia	Dereito financeiro e tributario II			
Código	V08G081V01701			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Ruiz Hidalgo, María del Carmen			
Profesorado	Barreiro Carril, María Cruz Rubianes Ferro, José Luis Ruiz Hidalgo, María del Carmen			
Correo-e	cruiz@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia "Dereito Financeiro e Tributario *II" impártese en 4º Curso do Grao en Dereito, e constitúe a denominada "Parte especial" do Dereito tributario". O seu contido céntrase na análise xurídica dos diferentes tributos que conforman o sistema tributario español no tres niveles de organización territorial: estatal, autonómico e local. Esta materia aborda o estudo dos tributos en particular, polo que é necesario que o alumno coñeza as institucións fundamentais do Dereito privado e do Dereito público que lle permitan comprender a tributación de determinados contratos civís, mercantís, laborais ou administrativos. Ademais, é imprescindible que o estudante superase a materia "Dereito financeiro e tributario *I", de 3º Curso, xa que a completa comprensión da materia complétase coa mencionada materia.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C20	CE26 - Coñecer os principais impostos do sistema tributario estatal, autonómico e local
C21	CE27 - Ser capaz de identificar os elementos esenciais dos devanditos impostos (feito imponible, suxeitos pasivos, etc), así como saber aplicar as súas regras de cuantificación e de determinación da débeda tributaria
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer, interpretar e aplicar as normas reguladoras do sistema tributario español	A1	B1	C20	D1
	A2	B2	C21	D3
	A3	B3		D4
	A4	B4		D5
	A5			

Contidos	
Tema	
*I.- INTRODUCCIÓN.	1.- O sistema tributario español. Evolución histórica. Situación actual.
*II.- IMPOSTOS DIRECTOS.	2.- Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas. 3.- Imposto sobre Sociedades. 4.- Imposto sobre a Renda do Non Residentes. 5.- Imposto sobre o Patrimonio. 6.- Imposto sobre Sucesións e Doazóns.
*III.- IMPOSTOS INDIRECTOS.	7.- Imposto sobre Transmisións Patrimoniais *Onerosas e Actos Xurídicos Documentados. 8.- Imposto sobre o Valor Engadido. 9.- Impostos Especiais. 10.- Outros impostos indirectos.
*IV.- TRIBUTOS DAS COMUNIDADES AUTÓNOMAS.	11.- Tributos propios. 12.- Tributos cedidos.
*V.- IMPOSTOS DAS CORPORACIÓNS LOCAIS.	13.- Imposto sobre Bens Inmóbles. 14.- Imposto sobre Actividades Económicas. 15.- Imposto sobre Vehículos de Tracción Mecánica. 16.- Imposto sobre Instalacións, Construcións e Obras. 17.- Imposto sobre o Incremento de Valor dos Terreos de Natureza Urbana.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	35	35	70
Seminario	15	15	30
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	30	32
Probas de resposta curta	1	17	18
Outras	0	0	0
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos da materia obxecto de estudo. Exposición dos alumnos dalgún tema elixido polo profesor da materia.
Seminario	Distintas actividades destinadas a traballar sobre unha tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. E nas que o alumno -xa sexa de forma individual ou en grupo- fai unha exposición oral e/ou escrita sobre un tema proposto; resolve casos prácticos aplicando e interpretando o Dereito financeiro e tributario; elabora informes xurídicos, etc.

Atención personalizada

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Proba final que consta de dous partes: unha práctica escrita (na que o alumno terá que resolver un ou varios casos prácticos), e unha teórica oral (na que se formularán distintas preguntas sobre o temario da materia). Para os alumnos que se someten ao sistema de avaliación continua esta proba *representará o 70% da súa nota final. Para os alumnos que NON se someten ao sistema de avaliación continua, a súa cualificación estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame *teórico oral e o 30% pola cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realicen os alumnos de avaliación continua.	70	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4	C20 C21	D1 D3 D4 D5
Probas de resposta curta	Nos Seminarios realizaranse probas de resposta curta e/ou de tipo test exclusivamente aos alumnos que se sometan a avaliación continua. A nota media dos distintos exames tipo test ou de resposta curta constituirán o 20% da nota final dos devanditos alumnos.	20	A1 A2	B1 B2 B3 B4	C20 C21	D1 D3 D4 D5

Outras	Nos Seminarios das clases presenciais proporase ao alumnado a realización de distintas actividades: casos prácticos, exposición oral dun tema, presentación escrita dun traballo, etc. Estas actividades só serán avaliadas para os alumnos que se sometan a avaliación continua. Estas actividades suporán o 10% da súa cualificación final.	10	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4	C20 C21	D1 D3 D4 D5
--------	---	----	----------------------------	----------------------	------------	----------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

O temario que figura no apartado de contidos constitúe unha versión resumida das leccións que serán obxecto de exame. Oportunamente, ao comezo do curso académico, proporcionaráselle ao alumnado un temario máis detallado cos epígrafes que conforman cada lección.

PRIMEIRA OPORTUNIDADE DE EXAME: 1.-Ao comezo de curso, o/o alumno/a deberá manifestar a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua. A tal fin, os profesores da materia proporcionaranlle un documento que o/o alumno/a deberá cubrir e asinar nun determinado prazo. Os alumnos de avaliación continua asistirán regularmente a clase (en calquera caso, non pode superar de non asistencia máis dun 10% das clases); 2.- O/o alumno/a que se acolla ao sistema de avaliación continua, entregando o citado documento, será avaliado conforme aos criterios que se indicaron máis arriba: proba final (70%), probas tipo test (20%) e outras (10%). Na proba final, o exame de teoría, oral, suporá o 80% da cualificación; e o práctico, por escrito, suporá un 20% da cualificación. En todo caso, o/o alumno/a deberá alcanzar unha cualificación mínima de 4 sobre 10 na proba final para que se lle teñan en conta as cualificacións obtidas mediante o sistema de avaliación continua. 3.- Os/os alumnos/*as que NON se sometan a avaliación continua: a súa cualificación estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico oral, e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realicen os/os alumnos/*as de avaliación continua, no que se lle avaliarán de todas as competencias. **SEGUNDA OPORTUNIDADE DE EXAME:** 1.- No exame de xuño/xullo, o/o alumno/a que se acolleu ao sistema de avaliación continua só realizará unha proba final, que representará o 70% da súa cualificación final, e que constará de dous partes: unha práctica escrita (na que se resolverá un ou varios casos prácticos, e que suporá un 20% da cualificación correspondente á proba final) e unha teórica oral (na que se formularán distintas preguntas sobre o temario da materia, e que suporá o 80% da cualificación correspondente á proba final). 2.- Os/*as alumnos/*as que se someteron ao sistema de avaliación continua conservarán, exclusivamente para a segunda oportunidade de exame, a nota que obtivesen ao longo do curso. 3.- Para os/*as alumnos/*as que NON se sometan a avaliación continua, a súa cualificación final estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico oral, e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realicen os/*as alumnos/*as de avaliación continua. 4.- Os alumnos que se someteron ao sistema de avaliación continua e non superasen a proba final nin na primeira oportunidade de exame, nin na segunda, poderáselles conservar a nota obtida a través de devandito sistema no curso académico seguinte (2018-2019). **ADVERTENCIA ESPECÍFICA PARA OS/AS ALUMNOS/AS QUE CONCORRAN Á CONVOCATORIA DE FIN DE CARREIRA:** No exame de Fin de Carreira non se terá en conta a nota de avaliación continua que o alumnado, no seu caso, obtivese no curso académico anterior. A súa nota final, nesta convocatoria, estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico e o 30% da cualificación obtida no exame práctico. O exame de Fin de Carreira realizarase na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado para ese efecto pola Xunta de Facultade. **ADVERTENCIA ESPECÍFICA PARA OS/AS ALUMNOS/AS QUE SOLICITEN SER EXAMINADOS POR TRIBUNAL (SÓ PARA ALUMNADO QUE SE ATOPE EN 4ª MATRÍCULA E SEGUINTE):** O exame constará de dous partes (práctica e teórica) e será exclusivamente escrito. As datas e horarios das diferentes oportunidades de exame son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso académico 2018/19.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

PÉREZ ROYO, F (DIRECTOR), GARCÍA BERRO, F., PÉREZ ROYO, I., ESCRIBANO, F., CUBERO TRILLO, A., CARRASC, **Curso de Derecho Tributario. Parte especial**, 11ª ed, Tecnos, 2017

Código Tributario, 24ª ed, Thomson-Reuters Aranzadi, 2017

MERINO JARA, I. Y LUCAS DURÁN, M. (Y OTROS), **Derecho Tributario. Parte Especial**, 5ª ed, Tecnos, 2017

Leyes del Sistema tributario Español, 11ª ed, Tecnos, 2017

Bibliografía Complementaria

CAZORLA PRIETO, LM.; CHICO DE LA CÁMARA, P., **Introducción al sistema tributario español**, 6ª ed, Aranzadi, 2017

CAYON GALIARDO, A.; TEJERIZO LOPEZ, JM.; MARTÍN QUERALT, J., **Manual de Derecho Tributario. Parte Especial**, 14ª ed, Aranzadi, 2017

MALVAREZ PASCUAL, LA; RAMIREZ GOMEZ, S.; SANCHEZ PINO, AJ., **Lecciones del sistema fiscal español**, 5ª ed, Tecnos, 2017

MELLADO BENAVENTE, F.; ARGENTE ALVAREZ, J., **MANUAL PRÁCTICO SOBRE EL IMPUESTO SOBRE SOCIEDADES**, Última Edición, CISS KLUWER, 2017

JUÁREZ GONZÁLEZ, J.M, **TODO TRANSMISIONES**, Última Edición, CISS KLUWER, 2017

BARREIRO CARRIL, MC., **Los impuestos directos y el Derecho de la Unión Europea. La armonización realizada por el TJUE**, IEF, 2012

RAMOS PRIETO, J. (Coordinador), **Erosión de la Base Imponible y traslado de beneficios: estudios sobre el plan BEPS de la OCDE**, Thomson-Reuters, Aranzadi, 2016

PITA GRANDAL, A.M (Coordinadora), **Estudios sobre la Financiación de los Puertos**, Marcial Pons, 2017

RUIZ DE VELASCO PUNÍN, C., **La imputación de rentas inmobiliarias en el IRPF**, Thomson-Reuters Aranzadi, 2016

RAMOS PRIETO, J.; HORNERO MÉNDEZ, J.M., **Derecho y Fiscalidad de las Sucesiones Mortis Causa en España: una perspectiva multidisciplinar**, Thomson-Reuters Aranzadi, 2016

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Réxime fiscal da empresa/V08G081V01944

Responsabilidade penal e administrativa no ámbito financeiro-tributario/V08G081V01943

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito mercantil II/V08G081V01702

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito civil I. Obrigas e contratos/V08G081V01301

Dereito civil II. Dereitos reais/V08G081V01404

Dereito civil III. Familia e sucesións/V08G081V01501

Dereito financeiro e tributario I/V08G081V01603

Dereito mercantil I/V08G081V01502

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito mercantil II				
Materia	Dereito mercantil II			
Código	V08G081V01702			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Tato Plaza, Anxo			
Profesorado	Costas Comesaña, Julio Fernández Carballo-Calero, Pablo Ignacio Tato Plaza, Anxo Torres Pérez, Francisco José			
Correo-e	atato@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia Dereito Mercantil II céntrase no estudo daquelas principais ferramentas que o empresariado utiliza para actuar no mercado: os contratos mercantís e os títulos valores.			
	Entre os numerosos contratos, o programa céntrase naqueles que, pola súa maior utilización son usualmente utilizados na práctica.			
	No que atinxe aos títulos valores o temario focalízase, fundamentalmente, na letra de cambio dado que a súa normativa serve como referencia tanto ao cheque como o pagaré.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C5	CE5 - Coñecer a regulación dos títulos-valores e dos contratos mercantís
C6	CE6 - Saber interpretar e aplicar as normas relativas aos títulos valores e contratos mercantís
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer os principais contratos mercantís, títulos-valores e demais instrumentos de pago e ser capaz de aplicar ditos coñecementos no tráfico mercantil	A2	B1	C5	D3
	A3	B2	C6	D5
	A4	B4		
	A5			

Contidos

Tema

Contratación mercantil	Nocións xerais sobre contratación mercantil. A compraventa mercantil. Os contratos de distribución Os contratos de colaboración. O contrato de transporte. Os contratos de financiación. Os contratos de custodia e garantía. Os contratos turísticos. A contratación no mercado de crédito. A contratación no mercado de valores. O contrato de seguro.
Instrumentos de pago e crédito na contratación mercantil	A categoría dos títulos valor. Nocións xerais e emisión da letra de cambio. Aceptación, circulación e aval da letra de cambio. Pago da letra. O cheque e o pagaré. As tarxetas de crédito Outros instrumentos de pago na contratación mercantil contemporánea.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	90	126
Estudo de casos/análises de situacións	12	0	12
Probas de resposta curta	2	0	2
Outras	2	8	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Explicación dos epígrafes segundo un esquema de presentación e conclusións
Estudo de casos/análises de situacións	Alternando cas sesións maxistras (clases de teoría) plantexanse casos prácticos que serán resoltos en grupo en horario de clase utilizando a documentación entregada polo docente.
	Presentarase un traballo en grupo nunha sesión de seminario a celebrar no último tercio do cuatrimestre.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Tutorías personalizadas nos horarios publicados na páxina web da Facultade. Atención personalizada durante la celebración de las prácticas en clase
Estudo de casos/análises de situacións	Tutorías personalizadas nos horarios publicados na páxina web da Facultade. Atención personalizada durante a celebración das prácticas na clase

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Estudo de casos/análises de situacións	Ao longo do cuatrimestre realizaranse dous test sobre as cuestións plantexadas nas clases prácticas. A nota máxima por esta actividade serán dous puntos	20	A2 A3 A5	B4 C5 C6	D5	
Probas de resposta curta	Ao final do cuatrimestre farase un exame sobre o contido teórico e, eventualmente, sobre as prácticas realizadas en clase. A nota máxima do exame será de 7 puntos.	70	A2 A4 A5	B1 B4 C5 C6		
Outras	Presentarase e debatirase un traballo en grupo nunha sesión de seminario a celebrar no último tercio do cuatrimestre. A nota máxima por esta actividade será de 1 punto.	10	A3 A4 A5	B1 B2 C5 C6 D3 D5 B4		

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para aprobar a asignatura se require un mínimo de 3,5 puntos sobre 7 na proba teórica, con un mínimo de 1.75 puntos en cada unha das partes (contratación mercantil e instrumentos de pago e crédito). A nota da avaliación continua gardarase para a convocatoria de xullo, na cual o exame teórico computará tamén o 70%. Asimesmo, a nota da avaliación continua gardarase durante un ano. Os alumnos que -por circunstancias excepcionais- non realicen a avaliación continua, farán o

mesmo exame teórico que o resto de alumnos (con unha calificación máxima do 70%) e, ademáis, realizarán un exame cos casos prácticos relativos as materias explicadas durante o curso (cunha calificación máxima do 30%). Na convocatoria fin de carreira se realizará un exame teórico (cunha calificación máxima do 70%) e un exame cos casos prácticos relativos as materias explicadas durante o curso (cunha calificación máxima do 30%).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Fernando Sánchez Calero, **Instituciones de Derecho Mercanti, vol. II**, Última,

Guillermo Jiménez Sánchez, **Derecho Mercantil, Tomo II**, Última,

Rodrigo Uría/Aurelio Menéndez, **Curso de Derecho Mercantil, Tomo II**, Última,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito mercantil I/V08G081V01502

Outros comentarios

Para profundizar nos contidos de esta materia recoméndase cursar no 4º curso as asignaturas optativas ""Dereito do comercio internacional", "Dereito concursal", "Propiedade industrial e competencia" e "Dereito Marítimo"

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito concursal				
Materia	Dereito concursal			
Código	V08G081V01931			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Fernández Carballo-Calero, Pablo Ignacio			
Profesorado	Fernández Carballo-Calero, Pablo Ignacio Tato Plaza, Anxo			
Correo-e	pcarballocalero@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Análise do réxime xurídico vixente no ordenamento español para o concurso de acredores			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C52	CEI 5 - Coñecer os elementos fundamentais do proceso concursal desde o seu inicio ata a súa finalización.
C53	CEI 6 - Saber interpretar e aplicar as normas mediante as cales a lexislación concursal disciplina os procesos de insolvencia.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe				
Resultados previstos na materia			Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer en profundidade as características do proceso concursal e ser capaz de redactar e comprender os documentos básicos que se manexan nun concurso de acredores	A2	B1	C52	D3
	A3	B2	C53	D5
	A4	B4		
	A5			

Contidos	
Tema	
Declaración de concurso e efectos	- Presupostos da declaración - Auto de declaración - Efectos
A administración concursal	- Composición - Funcións - Responsabilidade
A masa activa	- Concepto - Determinación
A masa pasiva	- Concepto - Clasificación de créditos
Finalización do concurso	- Convenio - Liquidación
Calificación do concurso	- Supostos - Efectos

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	15	0	15
Lección maxistral	36	97.5	133.5
Probas de resposta curta	1.5	0	1.5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Resolución de problemas	Realización de actividades prácticas (casos, lecturas, encontros con expertos). Presentarase un traballo en grupo nunha sesión de seminario a celebrar no último tercio do cuatrimestre
Lección maxistral	Explicación dos epígrafes do programa seguindo un esquema de presentación e conclusións

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Titorías personalizadas nos horarios publicados na páxina web da Facultade
Resolución de problemas	Titorías personalizadas nos horarios publicados na páxina web da Facultade. Atención personalizada durante a celebración das prácticas na clase

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Resolución de problemas	As distintas actividades que se realicen no marco das prácticas de laboratorio terán unha puntuación máxima de 4 puntos.	40	A2 A3 A4 A5	B1 B2 B4	C52 C53	D3 D5
Probas de resposta curta	Se plantexarán 12 preguntas de resposta curta para avaliar os coñecementos adquiridos	60	A2 A3 A4 A5	B1 B2	C52 C53	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para aprobar a asignatura se esixe un mínimo de 3 puntos sobre 6 na proba teórica. As notas da avaliación continua gárdanse ata a convocatoria de xullo do curso académico seguinte -incluso nunha eventual participación na convocatoria de fin de carreira-. Os alumnos que -por circunstancias excepcionais- non realicen a avaliación continua, farán o mesmo examen teórico que o resto de alumnos (con unha calificación máxima do 60%) e, ademais, realizarán un exame con casos prácticos relativos as materias explicadas durante o curso (con unha calificación máxima do 40%). Do mesmo modo será avaliado o alumnado que participe nunha convocatoria de fin de carreira que non corresponda ao curso inmediatamente seguinte no que teña cursado esta materia.

Bibliografía. Fontes de información	
Bibliografía Básica	
Sánchez Calero, Fernando y Sánchez Calero, Juan, Instituciones de Derecho Mercantil, vol. II , Última, Aranzadi, García-Cruces, J.A. (Dir.), Jurisprudencia y Concurso , Primera, Tirant Lo blanch, 2017	
Bibliografía Complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente
Dereito mercantil I/V08G081V01502

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Propiedade industrial e competencia				
Materia	Propiedade industrial e competencia			
Código	V08G081V01932			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Fernández Carballo-Calero, Pablo Ignacio			
Profesorado	Costas Comesaña, Julio Fernández Carballo-Calero, Pablo Ignacio Tato Plaza, Anxo			
Correo-e	pcarballocalero@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia ten por finalidade explicar os principios básicos que rixen os dereitos de propiedade industrial e o dereito da competencia (tanto na súa vertente antitrust como desleal).			
	A docencia teórica complementábase con prácticas e traballos de seminario focalizados nos aspectos que xeneran mais litixiosidade			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C50	CEI 3 - Coñecer a protección dos signos distintivos e invencións e as normas que disciplinan a competencia dos empresarios no mercado.
C51	CEI 4 - Saber interpretar e aplicar as normas relativas aos signos distintivos e invencións e as normas de defensa da competencia e competencia desleal.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer o réxime xurídico das invencións e os signos distintivos da empresa, así como a regulación da competencia dende a perspectiva do dereito antitrust e o dereito contra a competencia desleal	A2 B1 C50 D3
	A3 B2 C51 D5
	A4 B4
	A5

Contidos	
Tema	
Dereito antitrust	- Conductas prohibidas e sometidas a control - Órganos de defensa da competencia
Dereito contra a competencia desleal	- Actos de competencia desleal - Accións
Signos distintivos	- Marcas - Nomes comerciais

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	97.5	133.5
Resolución de problemas	15	0	15
Probas de resposta curta	1.5	0	1.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Explicación dos epígrafes do programa seguindo un esquema de presentación e conclusións
Resolución de problemas	Resolución de actividades prácticas (casos, lecturas, encontros con expertos)

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Titorías personalizadas nos horarios publicados na páxina web da Facultade
Resolución de problemas	Titorías personalizadas nos horarios publicados na páxina web da Facultade. Atención personalizada durante a celebración das prácticas na clase

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Resolución de problemas	As distintas actividades que se realicen no marco das prácticas de laboratorio terán unha puntuación máxima de 4 puntos.	40	A2 A3 A4 A5	B1 B2 B4	C50 C51	D3 D5
Probas de resposta curta	Se plantexarán 12 preguntas de resposta breve para avaliar os coñecementos adquiridos. A nota máxima do exame será de 6 puntos	60	A2 A3 A4 A5	B1 B2	C50 C51	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para aprobar a asignatura se esixe un mínimo de 3 puntos sobre 6 na proba teórica.

As notas da avaliación continua gárdanse ata a convocatoria de xullo do curso académico seguinte -incluso nunha eventual participación na convocatoria de fin de carreira-.

Os alumnos que -por circunstancias excepcionais- non realicen a avaliación continua, farán o mesmo examen teórico que o resto de alumnos (con unha calificación máxima do 60%) e, ademais, realizarán un exame con casos prácticos relativos as materias explicadas durante o curso (con unha calificación máxima do 40%). Do mesmo modo será avaliado o alumnado que participe nunha convocatoria de fin de carreira que non corresponda ao curso inmediatamente seguinte no que teña cursado esta materia.

Bibliografía. Fontes de información**Bibliografía Básica**

Bercovitz, A., **Apuntes de Derecho Mercantil**, Última, Aranzadi,

Fernández Novoa, Otero Lastres, Botana Agra, **Manual de la Propiedad Industrial**, Última, Marcial Pons,

Bibliografía Complementaria

Tato Plaza, Fernández Carballo, Herera Petrus, **La reforma de la Ley de Competencia Desleal**, La Ley,

García-Cruces, J.A. (Dir.), **Tratado de Derecho de la Competencia y de la Publicidad, 2 Tomos**, Tirant Lo blanch,

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Dereito mercantil I/V08G081V01502

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Métodos alternativos de resolución de conflitos no ámbito empresarial				
Materia	Métodos alternativos de resolución de conflitos no ámbito empresarial			
Código	V08G081V01933			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Sarabia Garcia, Maria Jesus			
Profesorado	Gándara Valije, Benita María Sarabia Garcia, Maria Jesus			
Correo-e	msarabia@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia estudíase o réxime xurídico dos medios alternativos de resolución de conflitos (ADR) de uso máis habitual no ámbito empresarial, en particular, a mediación mercantil e a arbitraje			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C80	CEI 33 - Coñecer as particularidades do réxime xurídico dos métodos alternativos de solución de conflitos (MASC).
C81	CEI 34 - Ser capaz de identificar a canle extraprocesual máis adecuado para a solución eficaz dos distintos tipos de conflitos que xorden no ámbito empresarial, e de interpretar e aplicar correctamente o seu específico réxime xurídico.
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe				
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer os métodos alternativos de solución de conflitos que sexan máis adecuados para resolver os conflitos que xurdan no ámbito empresarial	A2	B1	C80	D1
	A3	B2	C81	D3
	A4	B3		D4
	A5	B4		D5

Contidos
Tema

TEMA 1. MEDIOS DE SOLUCIÓN DE CONFLICTOS NO ÁMBITO DA EMPRESA.	1. O conflito na empresa e os distintos métodos de resolución: autotutela, autocomposición, heterocomposición. 2. Movemento de ADR: outra forma de resolución de conflitos. 3. Distintas manifestacións de ADR.
TEMA 2. A MEDIACIÓN EN ASUNTOS CIVÍS E MERCANTÍS.	1. Regulación. Lei 5/2012, de mediación en asuntos civís e mercantís. 2. Ámbito de aplicación. Referencia á mediación en materia de consumo 3. Procedemento de mediación 3.1. Mediación intraxudicial. 3.2. Mediación extraxudicial. 3.3. Mediación por medios electrónicos. 4. O acordo e os seus efectos. Ejecución. 5. Mediación concursal.
TEMA 3. ARBITRAXE.	1. Arbitraje interna: 1.1 Lei 60/2003, de 23 de decembro, de Arbitraje. (Modificada pola Lei 11/2011, de 20 de maio). 1.2 Ámbito de aplicación. 1.3 Procedemento. 1.4 Laudo e execución. 2. Arbitraje de consumo: 2.1. RD 231/2008, de 15 de febreiro, polo que se regula o sistema arbitral de consumo 2.2. Organización do sistema arbitral de consumo en España 2.3. Ámbito. 2.4. Procedemento arbitral de consumo. 2.5. Arbitrajes de consumo especiais: arbitraje colectiva e arbitraje electrónica. 3. Arbitraje internacional.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	34.5	65	99.5
Seminario	14	32	46
Presentacións/exposicións	1	0	1
Probas de tipo test	1.5	0	1.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e os demais estudantes dun tema sobre os contidos da materia. Poderá facerse de xeito individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	No horario de tutorías fixado polo profesor/a e publicado oportunamente polo centro, os alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor/ás dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos exercicios e casos prácticos propostos.
Seminario	No horario de tutorías fixado polo profesor/a e publicado oportunamente polo centro, os alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor/ás dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos exercicios e casos prácticos propostos.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Presentacións/exposicións	Avaliarase a exposición por parte do alumnado ante o docente e os demais estudantes dun tema sobre os contidos da materia. Poderá facerse de xeito individual ou en grupo.	10	A2 A3 A4	B3 B4	C81	D1 D3
Probas de tipo test	Ao longo do cuatrimestre realizaranse nas datas indicadas na planificación docente 2 probas tipo test, de carácter liberatorio.	60	A2 A3 A5	B1 B2 B3 B4	C80 C81	D4 D5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Na data indicada na programación docente realizarase unha proba de carácter práctico consistente no estudo dun caso.	30	A2 A3 A4	B3 B4	C80 C81	D1 D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Nesta materia, seguiranse dous sistemas de avaliación, tanto na primeira convocatoria (xaneiro) como na segunda (xullo): avaliación continua ou exame final.

1º.- AVALIACIÓN CONTINUA.

O sistema de avaliación continua consistirá en:

- a) 2 probas teóricas tipo test, de carácter eliminatorio, que se realizarán nas datas indicadas na planificación docente que se proporcionará aos alumnos ao comezo de curso; a nota media obtida nestas probas representará o 60% da cualificación final.
- b) 1 proba práctica escrita, que se realizará na data indicada na planificación docente e que, xunto coa exposición e debate desenvolvido polos alumnos nos seminarios, representará o 40% da cualificación final.

Notas importantes:

- a) Para ser evaluado conforme ao sistema de avaliación continua, o/a alumno/a deberá realizar as dúas probas tipo test e a proba práctica escrita.
- b) Os/as alumnos/as que sigan o sistema de avaliación continua e que non superen a materia na primeira convocatoria (xaneiro), de face á segunda convocatoria (xullo) poderán optar por:
 - Que se lles manteña a cualificación obtida nas probas test realizadas (cuxa media representará o 60% da cualificación final), nese caso o exame consistiría nunha proba teórica escrita de desenvolvemento, sobre toda a materia, que representará o 40% da cualificación final.
 - Facer un exame final nos términos que se indican a continuación.

2º.- EXAME FINAL.

Os/as alumnos que decidan non seguir o sistema de avaliación continua ou que non realicen as actividades necesarias para ser evaluados conforme a este sistema, serán evaluados cun exame final a realizar na data fixada no calendario oficial de exames e que representará o 100% da cualificación final. Este exame final consistirá en:

- a) 1 proba teórica escrita de desenvolvemento sobre toda a materia, que representará o 70% da cualificación final.
- b) 1 proba práctica escrita, que representará o 30% da cualificación final.

3º.- CONVOCATORIA DE FIN DE CARREIRA.

Na convocatoria de fin de carreira o sistema de avaliación será o de exame final nos términos expostos anteriormente.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2017/2018.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BARONA VILAR, S., **Mediación en asuntos civiles y mercantiles en España. Tras la aprobación de la Ley 5/2012, de 6 de julio**, Tirant lo Blanch, 2012

BONET NAVARRO, A., **Proceso civil y mediación. Su análisis en la Ley 5/2012, de mediación en asuntos civiles y mercantiles**, Aranzadi, 2013

MARÍN HITIA, L. (Coord.), **Comentarios a la Ley de mediación en asuntos civiles y mercantiles**, ePaxis, 2013

MARTÍNEZ GONZÁLEZ, P., **El nuevo régimen del arbitraje**, Bosch, 2011

GONZALO QUIROGA, M., **Métodos alternativos de solución de conflictos: perspectiva multidisciplinar**, Dykinson, 2006

VAZQUEZ ALBERT, D. y TUSQUETS TRIAS, F., **El arbitraje: nueva regulación y práctica arbitral**, Tirant lo Blanch, 2013

Bibliografía Complementaria

GONZÁLEZ PILLADO, E. (Coord.), **Arbitraje y mediación en materia de consumo**, Tecnos, 2012

SOLETO MUÑOZ, H. (Dir.), **Mediación y resolución de conflictos: técnicas y ámbitos**, Tecnos, 2011

Recomendaciones

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Responsabilidade civil da actividade empresarial e profesional				
Materia	Responsabilidade civil da actividade empresarial e profesional			
Código	V08G081V01934			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Álvarez Pérez, Zoraida			
Profesorado	Álvarez Pérez, Zoraida Meleiro Vázquez, Miguel			
Correo-e	abogados@zoraida-abogados.com			
Web				
Descrición xeral	(*)Materia en la que se aborda un estudio en profundidad de la responsabilidad civil extra contractual a través de sus presupuestos, y de sus dos sistemas, el subjetivo o por culpa, y el objetivo o por riesgo.			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Materia na que se aborda un estudio en profundidade da responsabilidad civil da actividad empresarial e da actividad profesional	A2 A5	B1 B3

Contidos
Tema
Tema I: O acto ilícito como fonte de obrigacións. Responsabilidade contractual e responsabilidade extracontractual. Sistemas de responsabilidade extracontractual. O seguro de responsabilidade civil.
Tema II: Orzamentos da responsabilidade extracontractual: acción ou omisión, dano e nexa causal.
Tema III: Responsabilidade do empresario. Responsabilidade precontractual. Responsabilidade por accidentes de traballo.
Tema IV: Responsabilidade profesional xeneral. Responsabilidade sanitaria. Responsabilidade do avogado, asesor fiscal e administrador.
Tema V: Responsabilidade extracontractual obxectiva imposta legalmente. Ámbitos: circulación de vehículos de motor; navegación aérea; danos nucleares.
Tema VI: Responsabilidade extracontractual obxectiva imposta legalmente. Ámbitos: consumidores e usuarios; edificación; danos ao medio ambiente.

Planificación	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais

Lección maxistral	33	36	69
Estudo de casos/análises de situacións	16.5	16	32.5
Probas de resposta curta	1	33	34
Outras	1	3	4
Estudo de casos/análises de situacións	1	9.5	10.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou caso real, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo e xerar hipótese.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Entrevistas que o alumno mantén con o profesorado da materia para o asesoramente ou desenrolo das actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Estudo de casos/análises de situacións	Entrevistas que o alumno mantén con o profesorado da materia para o asesoramente ou desenrolo das actividades da materia e do proceso de aprendizaxe

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Probas de resposta curta	Formulación de preguntas que abarcarán todo o contido da materia, e cuxa resposta ha de consistir nunha ou varias palabras, ou unha ou dúas frases.	80	A2	B3
Outras	Exposición e debate.	10	A2	B3
Estudo de casos/análises de situacións	Formulación dunha situación ou problemática dada, o que poida darse, partindo de diferentes factores involucrados, análise de antecedentes, condicións, etc.	10	A2	B3

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno que non se acolla á avaliación continua ha de facer un exame final no que se lle formularán -en relación cos contidos da materia- preguntas de resposta curta, e resolver un caso práctico. O sistema de avaliación na segunda edición será o seguinte: o alumno que se acolleu á avaliación continua ha de realizar unha proba de resposta curta, conservando a cualificación dos casos prácticos obtida durante o cuadrimestre; o alumno que non se acolleu á avaliación continua ha de realizar unha proba de resposta curta, e resolver un caso práctico. O exame de fin de carreira levará a cabo da mesma maneira que o do alumno que non se acolleu á avaliación continua. Os exames celebraranse segundo o calendario aprobado pola Xunta de Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ALBALADEJO, M., **Derecho civil, t. III, vol. II**, Última edición,

Bibliografía Complementaria

DÍEZ-PICAZO, L./ GULLÓN, A., **Sistema de Derecho civil, vol. III**, Última edición,

REGLERO CAMPOS, L. F., y otros, **Lecciones de responsabilidad civil**, Última edición,

ROCA I TRIAS, E., **Derecho de daños: textos y materiales**, Última edición,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito marítimo				
Materia	Dereito marítimo			
Código	V08G081V01935			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Torres Pérez, Francisco José			
Profesorado	Costas Martínez, María del Carmen Torres Pérez, Francisco José			
Correo-e	ftorres@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A finalidade desta materia é acadar un coñecemento xeral sobre o Dereito marítimo actual. Para elo partimos dun concepto amplo de Dereito marítimo. Por tal motivo, ao longo do programa atopamos temas de Dereito público (espazos da navegación e ordenación administrativa) e de Dereito privado. A docencia teórica complementase con prácticas e traballos de seminario que se focalizarán naqueles aspectos que soen xerar maior litixiosidade.			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C54	CEI 7 - Coñecer a regulación nacional e os convenios internacionais máis relevantes relacionados coa materia.
C55	CEI 8 - Saber resolver problemas no ámbito do Dereito marítimo a través da análise da xurisprudencia e documentación práctica.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe				
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer as principais fontes do Dereito marítimo internas e internacionais.	A2	B1	C54	D3
	A3	B2	C55	D5
	A4	B4		
	A5			
Coñecer as principais institucións do sector marítimo.	A2	B4	C54	
	A3		C55	
	A4			
	A5			
Manexar os principais formularios uniformes existentes no transporte marítimo.			C54	D3
			C55	D5
Manexar documentación especializada do sector.			C55	D3
				D5

Contidos	
Tema	

BLOQUE I: CONCEPTO E NORMATIVA

TEMA 1: Fontes e concepto de Dereito Marítimo

I.- Fontes

1.- Ordenamento xurídico interno

2.- Corpo normativo internacional

1) Organizacións produtoras e promotoras de lexislación marítima

2) Problemas de aplicabilidade da normativa internacional

II.- Concepto de Dereito Marítimo.

BLOQUE II: ORGANIZACIÓN DA NAVEGACIÓN

TEMA 2: Espacios da navegación

I.- Introducción: a navegación no Dereito do Mar

II.- Réximes da navegación polos diferentes espacios

1.- Augas interiores 2.- Mar territorial 3.- Estreitos internacionais 4.- Zona contigua 5.- Zona económica exclusiva 6.- Plataforma continental 7.- Augas archipelágicas 8.- Alta mar.

TEMA 3: Ordenación administrativa da navegación.

I.- Administración marítima

1.- Administración Central 1) Órganos centrais 2) Órganos periféricos

2.- Administración autonómica

II.- Réxime administrativo da navegación 1.- Supostos especiais de navegación 2.- Escala en portos 3.- Intervención sobre buques.

BLOQUE III: SUXEITOS DA NAVEGACIÓN

TEMA 4: O empresario marítimo

I.- Conceptos de navieiro e de propietario de buque

II.- Réxime xurídico do navieiro

III.- Publicidade rexistral do navieiro

1) Publicidade no Rexistro Mercantil 2) Publicidade no Rexistro de empresas navieiras

IV.- A limitación de responsabilidade do navieiro

TEMA 5: Auxiliares do empresario marítimo.

I.- Introducción

II.- Auxiliares e axentes en terra

1) Xestor do navieiro 2) Consignatario do buque 3) O transitario

III.- Auxiliares e axentes a bordo

1) Dotación e tripulación 2) O capitán 3) Outros suxeitos

IV.- Brokers.

BLOQUE IV: O BUQUE

TEMA 6: O buque

I.- Conceptos básicos e natureza xurídica

II.- Rexistro e nacionalidade do buque

III.- A propiedade do buque: modos de adquisición da propiedade

1) Introducción: modos de adquisición de dereito privado e de adquisición de dereito público 2) O contrato de construción de buque 3) O contrato de compra venda de buque

IV.- Os créditos marítimos privilexiados e a hipoteca naval.

TEMA 7: Contratos de utilización do buque.

I.- Contratos de fretamento

1) Introducción: liña tramp e liña regular 2) Modalidades de fretamento na liña tramp 1.- O bareboat charter 2.- O time charter 3.- O voyage charter 4.- O VCOA 3) Modalidades de fretamento en liña regular: o transporte en réxime de coñecemento de embarque.

II.- O contrato de pasaxe

III.- O contrato de remolque

IV.- Outras modalidades contractuais

BLOQUE V: ACCIDENTES DA NAVEGACIÓN E SEGURO MARÍTIMO

TEMA 8: Os accidentes e sucesos extraordinarios na navegación

I.- As avarías

1) Concepto e clases 2) A avaría grossa 3) A avaría particular

II.- A abordaxe

1) Normas e concepto 2) Responsabilidade Civil 3) A culpa na abordaxe 4) Suceso responsable

III.- Asistencia e salvamento

IV.- O remolque extraordinario na mar

V.- Os achados e extraccións marítimas

TEMA 9: O seguro marítimo

I.- Introdución ao seguro e ós mercados aseguradores

II.- O contrato de seguro marítimo

1) Concepto 2) Características 3) Regulación 4) Clases 5) Elementos persoais 6) Elementos formais 7) Intereses asegurados 8) O risco asegurado 9) Obrigas das partes

III.- O coaseguro

IV.- O reaseguro

V.- Os Clubs de P&I

1) Concepto 2) Orixe 3) Función.

BLOQUE VI: PROCESOS MARÍTIMOS

TEMA 10: Procesos marítimos.

I.- Embargo de buques

1) Embargo preventivo de buques 2) Embargo executivo

II.- A arbitrase marítima

III.- Outras especialidades procesuais

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	13	15	28
Lección maxistral	36	35	71
Probas de resposta curta	1	33	34
Outras	2	15	17

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Alternando cas sesións maxistras (clases de teoría) plantexanse casos prácticos que serán resoltos en grupo en horario de clase utilizando a documentación entregada polo docente. Presentarase un traballo en grupo nunha sesión de seminario a celebrar no último tercio do cuatrimestre.
Lección maxistral	Consistirán na explicación dos temas propostos (ver apartado contidos). Cunha antelación de 2 días o alumnado disporá na Plataforma Tema do guión da materia que se vai a explicar na sesión. E convinte que leven tal guión a clase.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Titorías personalizadas nos horarios publicados na páxina web da Facultade.
Estudo de casos/análises de situacións	Titorías personalizadas nos horarios publicados na páxina web da Facultade. Atención personalizada durante a celebración das prácticas na clase.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos/análises de situacións	Ao longo do cuatrimestre realizaranse sesións de carácter práctico. A asistencia e participación activa nas mesmas valorase, como máximo, con 2 puntos.	20	A2 A3 A4 A5 C54 C55 D5
Probas de resposta curta	Ao final do cuatrimestre farase un exame sobre o contido teórico e, eventualmente, sobre as prácticas realizadas en clase. A nota máxima do exame será de 6 puntos.	60	A2 A3 A4 A5 C54 C55 D5

Outras	Presentarase e debatirase un traballo en grupo nunha sesión de seminario a celebrar no último tercio do cuatrimestre. A nota máxima por esta actividade será de 2 puntos.	20
--------	---	----

Outros comentarios sobre a Avaliación

1.- As notas da avaliación continua gárdanse ata a convocatoria de xullo do curso académico seguinte -incluso nunha eventual participación na convocatoria de fin de carreira-.

2.- Para que o exame faga media será necesario acadar unha nota superior a 2 puntos.

3.- O alumnado que non participe en ningunha actividade da avaliación continúa será avaliado sobre 10 puntos nun exame final de carácter teórico e práctico. Do mesmo modo será avaliado o alumnado que participe nunha convocatoria de fin de carreira que non corresponda ao curso inmediatamente seguinte no que teña cursado esta materia.

4.- Datas exames: consultar calendario oficial de exames na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ARROYO, **Compendio de Derecho Marítimo. BIBLIOGRAFÍA BÁSICA**, 5ª edición. 2014,

GABALDÓN GARCÍA, **Compendio de Derecho Marítimo español BIBLIOGRAFÍA BÁSICA**, 1ª edic. 2016,

PULIDO BEGINES, **Curso de Derecho de la navegación marítima BIBLIOGRAFÍA BÁSICA**, 1ª edición. 2015,

Bibliografía Complementaria

ARROYO, **Curso de Derecho Marítimo**, 3ª edición. 2015,

ARROYO, I-RUEDA MARTÍNEZ (Drs.), **Comentarios a la Ley de Navegación Marítima**, 1ª edición. 2016,

GABALDÓN GARCÍA - RUIZ SOROA, **Manual de Derecho de la Navegación marítima.**, 3ª edición. 2006,

GABALDÓN GARCÍA, **Curso de Derecho Marítimo internacional**, 1ª edición. 2012,

GONZÁLEZ LEBRERO, **Curso de Derecho de la navegación**, 1ª edición. 1998,

Westlaw-Aranzadi. Repertorio legislación y jurisprudencia),

<http://webs.uvigo.es/servicios/biblioteca/cdrom/frmat.htm>,

BIMCO, www.bimco.org,

CMI, www.comitemaritime.org,

IMO, www.imo.org,

ARROYO, I (Director), **Anuario de Derecho Marítimo**,

Revista de Derecho del Transporte,

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito mercantil II/V08G081V01702

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito mercantil I/V08G081V01502

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito do comercio internacional				
Materia	Dereito do comercio internacional			
Código	V08G081V01936			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	García Vidal, Javier			
Profesorado	García Vidal, Javier			
Correo-e	jgvidal@icasantiago.org			
Web				
Descrición xeral	La asignatura pretende dar una visión de la regulación de los principales problemas del comercio internacional, de las organizaciones internacionales vinculadas al mismo, y de las instrumentos normativos internacionales relacionados con el mismo			

Competencias	
Código	
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
C56	CEI 9 - Coñecer as principais normas aplicables ao comercio internacional.
C57	CEI 10 - Saber interpretar e aplicar a citada normativa así como os principais usos existentes no sector.

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer e poder aplicar e interpretar as fontes que rixen as relacións xurídico-privadas transfronteirizas	B1 B3	C56 C57

Contidos	
Tema	
1. ASPECTOS XERAIS DE DEREITO DO COMERCIO INTERNACIONAL.	1. O proceso cara á delimitación do Dereito do comercio internacional: as súas fases. 2. Os trazos característicos do Dereito do comercio internacional: A) Os participantes. *B) As fontes. *C) As técnicas de regulamentación. D) A solución de controversias. 3. Os procedementos de produción normativa: A) As dimensións do *ius *mercatorum. *B) Dereito comunitario e Dereito do comercio internacional. 4. Aspectos institucionais: A) Organismos internacionais de carácter económico. *B) Organismos internacionais de carácter rexional.
2. Os SUXEITOS DO COMERCIO INTERNACIONAL	1. O empresario individual. 2. As sociedades mercantís: A) Problemática xeral. *B) A nacionalidade das sociedades e cambio de nacionalidade. *C) A actividade internacional das sociedades.
3. A PROTECCIÓN INTERNACIONAL DA ACTIVIDADE EMPRESARIAL	1. A propiedade industrial: A) Patentes. *B) Marcas, nome comercial e denominacións de orixe. *C) Transferencia de tecnoloxía e contratos de *know-*how. 2. O Dereito da competencia: A) O contido inmediato do Dereito da competencia. *B) O Dereito da competencia e as actuais estruturas económicas.

4. Os CONTRATOS DO COMERCIO INTERNACIONAL

1. A compravenda internacional
 - A) O ámbito da lei reitora do fondo do contrato.
 - *B) O alcance da lei do lugar de execución. O pago das obrigacións.
 - *C) A *cción das normas materiais.
 - D) A venda ao consumidor.
2. Os contratos de transporte internacional:
 - A) Concepto e modalidades.
 - *B) O transporte internacional de *mercancías.
 - *C) O contrato de comisión de transporte.
3. Os contratos de seguro internacional. O *reaseguro.
4. *Loscontratos bancarios internacionais. *Ambito de aplicación da lei da banca

5. TÍTULOS VALOR E MEDIOS DE PAGO NO COMERCIO INTERNACIONAL

1. Os títulos valor:
 - A) Os *títulos emitidos por sociedades mercantís.
 - *B) A letra de cambio, os *pagarés á orde e o cheque internacionais.
 - *C) Os problemas particulares das obrigacións asumidas.
2. Os medios de pago:
 - A) Orde de pago.
 - *B) Papel comercial.
 - *C) Crédito *documentario.

6. DEREITO MARÍTIMO E AÉREO INTERNACIONAL

1. O Dereito marítimo internacional:
 - A) O buque e a súa nacionalidade.
 - *B) Os contratos do comercio marítimo internacional.
 - *C) A responsabilidade do propietario do buque.
 - D) Avarías, abordaxe, asistencia e salvamento.
2. O Dereito aéreo internacional:
 - A) A aeronave e a súa nacionalidade.
 - *B) O contrato de transporte aéreo internacional.
 - *C) A responsabilidade no transporte aéreo.

7. DEREITO INTERNACIONAL DE INVESTIMENTOS

1. Fontes
 - A) Acordos multilaterais
 - *B) Os *APPRI
2. Aspectos materiais.
 - A) Os estándares de trato
 - *B) A expropiación forzosa
 - *C) Outros estándares
3. Aspectos procesuais
 - A. O acceso á arbitrase de investimentos
 - *B. O desenvolvemento do proceso e os seus efectos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	12	12	24
Lección maxistral	36	36	72
Probas de resposta curta	3	33	36
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	16	18

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Actividade consistente en formular ós alumnos un suposto, a fin de que indentifiquen os probelmas xuridicos que plantea, atopen a norma aplicable, e den solución ó suposto
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos da materia, bases teóricas da mesma

Atención personalizada

Probas	Descrición
Probas de resposta curta	Asistencia a Tutorías. Atención por medio de e-mail
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Asistencia a Tutorías. Atención por medio de e-mail.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas	Valorarase a participación en casos e exercicios	30	
Probas de resposta curta	Probas curtas periódicas	20	
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Exame final	50	

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Valórase a asistencia a clases teóricas e prácticas, ata un 10% da cualificación final. Para obter tal valoración é necesario acudir como mínimo ao 85% das mesmas
- 2.- Realizaranse casos prácticos ao longo do curso e diversas probas teóricas de preguntas curtas ou tipo test, que conxuntamente, suporán o 40% da cualificación final.
- 3.- Haberá dous exames parciais longos que suporán o 50% da cualificación total, sempre que se alcance un mínimo de 2 puntos sobre 5 en cada un deles.
- 4.- O alumnado que non desexe, ou non poida seguir o sistema de avaliación continua descrito, poderá presentarse a un exame final único teórico-práctico que suporá o 100% da cualificación (50% parte teórica, 50% parte práctica). Este sistema aplicarase tamén na convocatoria extraordinaria de fin de carreira.
- 5.- Non obstante o anterior, o alumnado poderá conservar a cualificación alcanzada na avaliación continua para o seguinte curso académico

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Esplugues Mota, C., Palao Moreno, G., Espinosa Calabuig, R. y Fernández Masiá, E, **Derecho del Comercio Internaciona**, Tiranto lo Blanch,

Fernández Rozas, J.C, et a, **.Derecho de los negocios internacionales Iuste,**

Esplugues Mota, C., Palao Moreno, G., Espinosa Calabuig, R. y Fernández Masiá, E, **Legislación básica de Derecho del Comercio Internacional**, Tirant lo Blanch,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Tutela procesual do crédito				
Materia	Tutela procesual do crédito			
Código	V08G081V01937			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Picatoste Bobillo, Julio César			
Profesorado	Picatoste Bobillo, Julio César			
Correo-e	juliopicatoste@hotmail.com			
Web				
Descrición xeral	En esta materia se estudian los instrumentos procesales específicamente previstos para lograr la efectividad en el cobro de deudas dinerarias.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C69	CEI 22 - Coñecer os mecanismos procesuais existentes, tanto a nivel español como da U.E., especificamente deseñados para lograr unha tutela áxil do crédito pecuniario.
C70	CEI 23 - Ser capaz de identificar os problemas procesuais especificamente relacionados coa reclamación de débedas pecuniarias e abordar a súa solución a través dos mecanismos procesuais e extraprocesuais máis adecuados.
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O coñecemento por parte do estudante dos mecanismos procesuais existentes, tanto a nivel español como da U.E., especificamente deseñados para lograr unha tutela áxil do crédito dinerario.	A2	B1	C69	D1
	A3	B2	C70	D3
	A4	B3		D4
	A5	B4		D5

Contidos

Tema	
I. Protección procesual do crédito na Lei de Enxuzamento Civil	1.- Procedemento de execución dineraria. 2.- Proceso monitorio. 3.- O xuízo cambiario. 4.- Xuízos executivos
II. A protección procesual do crédito na Unión Europea	1.- O proceso monitorio europeo. 2.- O título executivo europeo.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	34	58.5	92.5
Seminario	15	39	54
Probas de resposta curta	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	1.5	0	1.5
Outras	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	No horario de tutorías fixado polo profesor/a e publicado oportunamente polo centro, os alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor/ás dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos exercicios e casos prácticos propostos.
Seminario	No horario de tutorías fixado polo profesor/a e publicado oportunamente polo centro, os alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor/ás dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos exercicios e casos prácticos propostos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Probas de resposta curta	Ao longo do cuatrimestre realizaranse nas datas indicadas na planificación docente 2 probas de resposta curta de carácter eliminatorio.	50 A3 A5	B1 B2 B3 B4 C69 C70 D1
Resolución de problemas e/ou exercicios	Na data indicada na planificación docente realizarase unha proba de carácter práctico consistente no estudo dun caso.	40 A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 C69 C70 D1 D3 D4 D5
Outras	Exposición por parte do alumnado ante o docente e os demais estudantes dun tema sobre os contidos da materia. Levarase a cabo durante os seminarios, de xeito individual ou en grupo.	10 A2 A3 A4 A5	B4 C69 C70 D1 D3 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na materia Tutela Procesal do Crédito seguiranse dous sistemas de avaliación, tanto na primeira convocatoria (maio/xuño) como na segunda (xullo): avaliación continua ou exame final

1º.- AVALIACIÓN CONTINUA. O sistema de avaliación continua consistirá en:

a) 2 probas teóricas de resposta curta de carácter eliminatorio, que se realizarán nas datas indicadas na planificación docente que se proporcionará aos alumnos ao comezo de curso; a nota media obtida nestas probas representará o 50% da cualificación final.

b) 1 proba práctica escrita, que se realizará na data fixada no calendario oficial de exames e que, xunto coa exposición e debate realizada polo alumno nos seminarios, representará o 50% da cualificación final.

Para poder superar a materia, é necesario obter nesta proba práctica polo menos un 4 sobre 10.

Notas importantes:

a) Para ser evaluado conforme ao sistema de avaliación continua, o/a alumno/a deberá realizar a proba práctica escrita e, polo menos, unha das probas teóricas de resposta curta. b) Os/as alumnos/as que sigan o sistema de avaliación continua e que non superen a materia na primeira convocatoria (maio/xuño), de face á segunda convocatoria (xullo) poderán optar por:

- Que se lles manteña a cualificación obtida nas probas de resposta curta e na proba práctica realizadas durante o curso, nese caso o exame consistiría nunha proba teórica escrita sobre toda a materia. En tal caso, a nota media das probas de resposta curta e da proba práctica representaría o 50% da nota final, e a proba teórica escrita, o outro 50%.
- Facer un exame final nos términos que se indican a continuación.

2º.- EXAME FINAL. Os/as alumnos que decidan non seguir o sistema de avaliación continua ou que non realicen as actividades necesarias para ser avaliados conforme a este sistema, serán avaliados cun exame final, que se realizará na data fixada no calendario oficial de exames e que constará de:

- a) Unha proba práctica escrita consistente no estudo dun caso. Esta proba práctica representará o 30% da cualificación final.
- b) Unha proba teórica escrita sobre toda a materia, que representará o 70% da cualificación final.

Nota importante: para poder superar a materia a través do exame final, o/a alumno/a terá que superar as dúas partes do exame. É dicir, na proba práctica, terá que obter polo menos un 1,5 sobre 3; e, na proba teórica, un 3,5 sobre 7.

3º.- CONVOCATORIA DE FIN DE CARREIRA.

Na convocatoria de fin de carreira, os/as alumnos/as serán avaliados mediante un exame final nos términos expostos anteriormente, que supoñerá o 100% da cualificación final.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2017-18.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

MORENO CATENA, V.; CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., **Derecho Procesal Civil. Parte general**, Tirant lo Blanch, 2017

MORENO CATENA, V.; CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., **Derecho Procesal Civil. Parte especial**, Tirant lo Blanch, 2017

MONTERO AROCA, J. (Y OTROS), **Derecho Jurisdiccional II. Proceso Civil**, Tirant lo Blanch, 2017

GIMENO SENDRA, V., **Derecho Procesal Civil I. El proceso de declaración**, UNED, 2015

GIMENO SENDRA, V., **Derecho Procesal Civil II. Los procesos especiales**, UNED, 2015

DE LA OLIVA SANTOS, A., **Curso de Derecho Procesal Civil I. Parte general**, Centro de Estudios Ramón Areces, 2017

DE LA OLIVA SANTOS, A., **Curso de Derecho Procesal Civil II. Parte especial**, Centro de Estudios Ramón Areces, 2016

ORTELLS RAMOS, M., **Derecho Procesal Civil**, Aranzadi, 2017

PICATOSTE BOBILLO, J.; SEOANE SPIEGELBERG, J.L., **Procesos especiales dispositivos por razón de la materia en la Ley de Enjuiciamiento Civil**, Bosch, 2013

CACHÓN CADENAS, M., **La ejecución procesal civil**, Atelier, 2014

Bibliografía Complementaria

GARBERÍ LLOBREGAT, J., **La reclamación de créditos impagados: vías procesales específicas. Cuestiones, soluciones y formularios**, Bosch, 2011

MONTESINOS GARCÍA, A., **El tratamiento procesal de las reclamaciones de escasa cuantía en Europa y Estados Unidos**, Aranzadi, 2011

PICÓ I JUNOY J.; ADAN DOMENECH, F., **La tutela judicial del crédito. Estudio práctico de los procesos monitorio y cambiario**, Bosch, 2005

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito penal de empresa				
Materia	Dereito penal de empresa			
Código	V08G081V01941			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Torres Cadavid, Natalia			
Profesorado	Lago Calvo, Francisco José Torres Cadavid, Natalia Vázquez Iglesias, María Dolores			
Correo-e	ntorrescadavid@gmail.com			
Web				
Descrición xeral	As leccións que compoñen o programa da materia constitúen unha exposición sistemática sobre os delitos e a responsabilidade xurídico-penal en que poden incurrir quen realizan actividades que son consideradas ilícitas e que están relacionadas coa empresa e o ámbito laboral. O obxectivo a conseguir na impartición da materia [Dereito Penal da Empresa] consiste, fundamentalmente, en axudar a coñecer os conceptos teóricos básicos para que os estudantes poidan identificar, interpretar, razoar e resolver os diferentes supostos delituosos que se producen naquel ámbito. Dominar as nocións esenciais de Dereito penal da Empresa e as súas técnicas de interpretación e exposición oral e escrita resultan de especial utilidade para todos aqueles estudantes que orienten a súa actividade xurídica profesional á práctica forense ou ao asesoramento no ámbito empresarial e laboral			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C7	CE7 - Reconstruír e avaliar argumentacións xurídicas complexas
C33	CE41 - Saber interpretar e aplicar as normas que regulan os dereitos fundamentais así como as súas garantías
C43	CE51 - Coñecer o concepto de Dereito penal, os criterios de aplicación temporal e espacial das normas penais, a Teoría Xeral do delito e as consecuencias xurídicas do delito
C44	CE52 - Saber interpretar e aplicar as normas de Dereito penal prestando especial atención ao seu desenvolvemento pola doutrina penal española e comparada
C45	CE53 - Coñecer as distintas figuras delituosas (delitos e faltas) contidas no Código Penal e nas leis penais especiais, o seu ámbito de aplicación e os criterios de interpretación legal, xurisprudencial e doctrinal
C46	CE54 - Ser capaz de identificar problemas de Dereito penal e de achegar solucións xuridicamente admisibles aos supostos prácticos, manexando adecuadamente as fontes, os principios e valores constitucionais, e a argumentación xurídica
C78	CEI 31 - Capacidade de identificar e comprender problemas xurídicos propios do Dereito penal de empresa a partir dun caso que reflicta unha situación real da vida profesional e abordar á súa solución de modo interdisciplinario.
C91	CEI 44 - Coñecementos básicos da normativa e a xurisprudencia vinculada ao dereito Penal relacionada coa actividade mercantil e empresarial, así como as consecuencias xurídicas previstas para as distintas condutas delituosas.
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D2	Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.

D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer e poder transmitir na contorna de traballo a responsabilidade xurídico penal a que poden enfrontarse quen realizan actividades que son consideradas ilícitas no marco de actividades financeiras, societarias e laborais	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4		
Coñecer e comprender as diversas fontes normativas, que regulan o Dereito Penal de empresa e do procedemento da súa procura e aplicación e distinguir as diferentes figuras delictuosas e diferenciais das infraccións administrativas			C7 C33 C43 C44 C45 C46 C78 C91	
Reforzar os coñecementos básicos da teoría xeral do delito e das consecuencias xurídico penais propias dos delitos socioeconómicos				D1 D2 D3 D4 D5
Adquirir coñecementos básicos sobre aspectos xurídico-privados e xurídico públicos para interpretar os conceptos normativos aos que frecuentemente remiten os tipos penais que compoñen o chamado Dereito Penal de Empresa e capacitan ao estudante para unha visión interdisciplinar da materia	A5	B4	C7 C43 C44 C45 C46 C78 C91	D1 D2 D3 D4 D5
Capacidade de identificar e comprender problemas xurídicos complexos no campo do Dereito penal de empresa a partir dun caso que reflicta unha situación real da vida profesional e abordar a súa solución de modo interdisciplinario	A2 A3		C7 C33 C43 C44 C45 C46 C78	D1 D5
Saber resolver casos ou enfrontarse situacións complexas respectando a legalidad e sendo capaz de emitir informes ou asesoramentos con calidade e de forma obxectiva e independente	A2 A3 A4 A5	B4	C7 C33 C43 C44 C45 C46 C78 C91	D1 D3 D5

Contidos

Tema	
LECCION I. Dereito Penal de empresa: Concepto e contido.	I.Introdución ao Dereito Penal de Empresa: concepto e contido. II. Dereito penal de empresa e Dereito administrativo sancionador. III O sistema de sancións. IV: O comiso das ganancias: clases
LECCION II. Autoría e participación	I.Introducción: os delitos socioeconómicos como delitos empresariais. II. Responsabilidade dos órganos da empresa en materia de delitos comúns. Formulación da cuestión: A solución da participación e a autoría activa. A autoría por omisión (art. 11 CP). A autoría mediata (art. 28 CP). III. Responsabilidade dos órganos da empresa nos delitos especiais propios: as actuacións en nome doutro (art. 31 CP)

LECCION III. A Responsabilidade penal das persoas xurídicas (art. 31 bis).	I.A responsabilidade penal das persoas xurídicas: Consideracións previas. Criterios de atribución do art. 31 bis CP. Atenuantes da responsabilidade penal. As penas aplicables ás persoas xurídicas (art. 33.7 CP) e regras penoloxicas de determinación (art. 66 bis CP). Extinción da responsabilidade penal (art. 130. 2 CP). Delitos imputables ás persoas xurídicas. II. A responsabilidade penal de entes colectivos sen personalidade xurídica: Criterios de imputación do art. 129 CP. As consecuencias accesorias aplicables aos entes colectivos. Delitos imputables aos entes colectivos. III. Especial referencia aos Programas de Cumprimento empresarial e ao Oficial de Cumprimento
LECCION IV. Delitos societarios e o delito de administación desleal de patrimonio alleo	I. Cuestións xerais: Suxeto activo: administrador de feito o de dereito. Concepto penal de sociedade (art. 297). A condición de perseguibilidade (art. 296). II. Falseamento de documentos sociais. Imposición de acordos abusivos ou lesivos. Obstaculización ao exercicio dos dereitos dos socios. Obstaculización a tarefas de inspección ou supervisión administrativa. III. O delito de administración desleal de patrimonio alleo.
LECCION V. Delitos contra a Facenda Pública	I. Delito de defraudación tributaria. II. Delitos contra a Seguridade Social. III. Delito de fraude de subvencións. IV. Delitos de fraudes comunitarias. V. Delito contable tributario.
LECCION VI. Branqueo de capitais	i. Condutas delituosas de blanqueo de capitais no Código penal español. ill. Cuestións concursais. III. O comiso: con particular referencia á súa incidencia no delito do blanqueo de capitais. IV. O principio de Xustiza Universal.
LECCION VII. Delitos relativos á propiedade intelectual e Delitos contra a propiedade industrial	I. Delitos relativos á propiedade intelectual. Responsabilidade civil y consecuencias xurídicas. II. Delitos contra a propiedade industrial: delitos referentes a invencións e creacións industriais. Delitos referentes a signos distintivos. Delito referente a obtencións vexetais. Delito de utilización indevida de denominacións de orixe ou de indicacións xeográficas.
LECCION VIII. Delitos relativos ao mercado e os consumidores	I: Descubrimento e revelación de segredos de empresa. Detracción do mercado de materias primas ou produtos de primeira necesidade. Publicidade falsa. Facturación ilícita. Delito de estafa de investimentos de capital e estafa de crédito. Maquinacións para alterar o prezo das cousas resultante da libre competencia. Abuso de información privilexiada no mercado de valores o instrumentos negociados. Alteración de prezos en concursos e poxas públicas.
LECCION IX. O delito de corrupción nos negocios	I. Contexto e antecedentes do delito de corrupción entre particulares. II. Delito de corrupción entre particulares. III. Delito específico de corrupción no deporte. IV. Delito de corrupción en actividades transnacionais. V. Disposicións comúns. VI. Perseguidibilidade.
LECCION X: Delitos contra os dereitos dos traballadores	I. Imposición ou mantemento de condicións ilegais de traballo. Tráfico ilegal de man de obra e contratación ilegal de estranxeiros. Determinación ou favorecemento da emigración mediante engano. Discriminación laboral. Impedimento ou limitación da liberdade sindical e o dereito de folga. Coaccións á folga. Delitos a seguridade e hixiene no traballo.
LECCION XI: Delitos de contrabando	I. LO 12/1995, de 12 de decembro de represión de contrabando, modificada por la LO 6/2011 de 30 de xunio. II. Tipos legais. Contrabando de bens por valor igual ou superior a 150.000 euros. Contrabando de bens por valor igual o superior a 50.000 euros. Tipos específicos III. Outras Disposicións
LECCION XII: Protección penal do crédito : Frustración da execución e Insolvencias punibles.	I. Consideracións xerais: concepto de insolvencia. II. Frustración da execución; II. Formas especiais da frustración da execución: Delito de ocultación de bens nun procedemento executivo xudicial ou administrativo; Delito de uso non consentido de bens en depósito embargados pola Autoridade; IV. Insolvencias punibles: Das actuacións indebidas do deudor ou do delito de bancarrota. V. A Inolvenca punible imprudente. VI Delito de favorecemento de acreedores; VII. Presentación de datos contables falsos para obter indebidamente a declaración de concurso
LECCION XIII. Delitos contra os recursos naturais e o medio ambiente.	I. Delito ecolóxico. II. Delito de establecemento de depósitos ou vertederos. III. Explotación de instalacións perigosas. IV. Delitos relacionados coa xestión de residuos. V Prevaricación ambiental. VI. O dano ambiental.

Planificación

Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
---------------	--------------------	--------------

Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	15	30	45
Lección maxistral	35	58	93
Probas de resposta curta	1	9	10
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Metodoloxía onde o/a estudante enfróntase ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto polo estudante a título individual. O caso práctico consiste nun problema concreto, que lle describe unha situación real da vida profesional referente ao campo particular do Dereito Penal de empresa. O/a estudante debe ser capaz de analizar os feitos, debe obrigatoriamente aplicar ás normas penais e procesuais, a normativa extrapenal e así mesmo a xurisprudencia e doutrina relacionada coa situación do caso planteado. Debe chegar a unha decisión xurídica razoada, extraendo súas propias conclusións. A solución deberá ser presentada por escrito e mediante a metodoloxía que se sinalará ao comenzo do curso. Ao longo do curso exisiraxa a realización de cuestionarios (tests) por cada lección da guía docente e a realización de alomenos 7 casos prácticos relacionados con bloques temáticos das leccións que describe o programa da materia.
Lección maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir información e coñecementos e facilitar a aprendizaxe. Tendo en conta que o programa vén dividido en 13 leccións, a metodoloxía docente discorrerá do seguinte modo: a cada lección corresponderalle unha hora e tres cuartos na que mediante o sistema de lección maxistral- o docente introducirá ao estudante nos aspectos básicos de cada tema. Como soporte ás explicacións, o docente proporcionará materiais docentes (presentación power-point, sentenzas, extractos de obras doctrinales...) e, eventualmente, un esquema-guía cos puntos clave do desenvolvemento da súa explicación. Todos os materiais docentes (presentación, xurisprudencia, lecturas recomendadas) estarán a disposición do estudante na plataforma docente Fatic. En todo caso, a explicación do docente deberá ser complementada polo estudante tanto cos materiais que lle foron proporcionados ao efecto como pola consulta dalgún dos manuais que aparecen na bibliografía recomendada. Exixe presencialidade para computar na avaliación continua

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Están pensadas para: - Atender personalmente las dudas que puedan suscitarse al hilo de las sesiones magistrales - Resolver cuestiones expuestas al hilo de los supuestos prácticos entregados a los/las estudiantes, ayudando a identificar argumentos y conclusiones principales. - Ayudar a encontrar y elegir cuidadosamente el material que los/las estudiantes precisan para realizar los trabajos que se les asignen. Las tutorías académicas tendrán lugar en el despacho A-310 del edificio de la Facultad de Ciencias Jurídicas y del Trabajo. Las tutorías requieren presencialidad: No se realizan tutorías por correo electrónico ni se envían materiales por este medio. Los horarios se publicaran al inicio de curso en la plataforma FAITIC

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	a) Resolver e Entregar por escrito os Casos prácticos relacionados cos contidos da guía docente. Entrega dentro de prazo e dacordo a metodoloxía que se indique a comezo do curso (Mínimo 5 casos prácticos para evaluación continua):Equivale a 10% da evaluación continua B) Realización de cuestionarios sobre Leccións do programa (Mínimo 5 cuestionarios para evaluación continua):A nota media alcanzada no conxunto dos cuestionarios equivale a 20 % da evaluación continua)	40	A2 A3 A4	D1 D2 D3
Probas de resposta curta	O Modelo de examen final consta de duas partes: Primeira parte: Exame tipo test sobre ás leccións do programa (40 preguntas) con penalización. A duración do exame é dunha hora. En dita parte do exame non é posible dispoñer de ningún material nin do Código penal	30	A3	D1 D2 D3

Probas de resposta longa, O Modelo de examen final consta de dúas partes:Primeira parte:	30	A2 B1 C33 D1
de desenvolvemento Exame"tipo test "sobre ás leccións do programa (40 preguntas) con penalización. Segunda parte: Un suposto de feito con 10 preguntas de resposta a desenvolver e razonar con arreglo as disposicións do código penal		A3 B2 C43 D2 A4 B3 C44 D3 B4 C45 C46

Outros comentarios sobre a Avaliación

A) Primeira convocatoria

1. A cualificación final da materia de Dereito Penal de Empresa determínase a partir da suma das cualificacións obtidas en primeiro termo na avaliación continuada desenvolvida por cada estudante e doutra banda a través da realización dunha proba final escrita teórica.

2. O 40% da cualificación corresponderá á nota obtida na avaliación continua (10% asistencia e participación nas aulas) e 30% nas actividades avaliábeis. E o 60% da cualificación corresponderá á nota obtida na proba global (examen final).

3. A avaliación continuada, esixe, por unha banda unha asistencia de polo menos o 80% das clases e un mínimo de 80% das actividades avaliábeis (5 tests e 5 casos prácticos), que se desenvolverán ao longo do curso. Os casos obxecto da avaliación continuada realizaranse e entregaranse necesariamente nas datas establecidas no seu momento no cronograma da materia. A metodoloxía que deberá empregar o estudante para responder ao caso práctico especificarase con cada entrega.

4. O examen final de contido teórico (modalidade escrita) terá unha cualificación numérica entre 0 e 10, terase que aprobar necesariamente para poder superar a materia, con independencia do valor ponderado que teña na cualificación final da materia (nota media).

5. O Modelo de examen final consta de dúas partes:

Primeira parte: Exame tipo test sobre ás leccións do programa (40 preguntas) con penalización. A duración do exame é dunha hora. En dita parte do exame non é posible dispoñer de ningún material.

Segunda parte: Un suposto de feito con 10 preguntas de resposta curta. Para o desenvolvemento do caso práctico dispónse dunha hora.

6. Será obxecto de exame os contidos recollidos nesta guía docente. Cada unha das partes do exame final debe acadar como mínimo 4 puntos sobre 10

7.. Modalidade avaliación continúa sen presencialidade con causa xustificada: Os/as estudantes que por causa documentalmentexustificada non poidan asistir ás clases serán avaliados conforme os seguintes criterios: entrega de casos 30% e proba final teórica escrita 70%

8. Os alumnos que non se acollan a avaliación continua serán avaliados cun exame final (modalidade descrita no punto 5), que constituirá o 100% da nota final. Será necesario superar cada unha das dúas partes con un mínimo de catro puntos sobre 10 para facer a media.

B) Segunda convocatoria:

1. Os estudantes que realicen a avaliación continuada (presencialidade e resolución de casos prácticos) poderán presentarse ao exame teórico final en caso de suspender na primeira convocatoria. Se conservará a cualificación da avaliación continuada das actividades realizadas ao longo do curso sempre que realicen o 80% das actividades e a cualificación media do conxunto sexa de acordo á cualificación numérica entre 0 e 10, superior a 5.

2. Os estudantes que non seguiron ou non superaron a avaliación continúa teñan dereito a un exame final teórico-práctico (modalidade descrita no punto 5) non que se avalíen as competencias globais dá materia e co que poidan acadar o 100% da nota cos criterios descritos no punto 6.

C) Convocatoria Fin de Carreira:

Os estudantes farán un exame final teórico-práctico (modalidade escrita) no que se avalíen as competencias globais dá materia e co que poidan acadar o 100% da nota.

D) DATAS DE EXAME CURSO 2016/17 (Aprobadas na Xunta de Facultade)

CONVOCATORIA DO 1º PERÍODO

DEREITO PENAL DA EMPRESA

20 decembro

10:00

CONVOCATORIA DE XULLO

DEREITO PENAL DA EMPRESA

29 de xunio

18:00

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica**Bibliografía Complementaria**

Martínez-Bujan Pérez, C., **Derecho penal Económico y de la Empresa. Parte Especial**, Última Edición,

Martínez-Bujan Pérez, Carlos, **Derecho penal económico y de la empresa. Parte General**, 4ª ed.,

Código Penal, Última Edición (2015),

Memento Práctico-penal Económico y de la empresa,

Quintero Olivares, G (director), Fermín Morales Prats (coord.), **Comentarios al Código penal español. Tomo I y II**, 6ª,

Conde-Pumpido Ferreiro, C (director y autor) P. Díaz Martínez (coordinadora):, **Código penal comentado: con concordancias y jurisprudencia: actualizado a la LO 5-2010 de 23 de junio de 2010**,

Recomendacións

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Constitución económica/V08G081V01946

Dereito administrativo económico/V08G081V01945

Dereito concursal/V08G081V01931

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Dereito administrativo I/V08G081V01401

Dereito civil I. Obrigas e contratos/V08G081V01301

Dereito civil II. Dereitos reais/V08G081V01404

Dereito da Unión Europea/V08G081V01304

Dereito penal I/V08G081V01302

Dereito penal II/V08G081V01402

Dereito do traballo e da seguridade social/V08G081V01504

Dereito financeiro e tributario I/V08G081V01603

Dereito mercantil I/V08G081V01502

Dereito financeiro e tributario II/V08G081V01701

Outros comentarios

Dada a configuración aberta do Plan de Estudos, non é necesario ningún requisito específico para cursar esta asignatura. Non se esixe ter aprobadas as asignaturas de Dereito Penal I e II, aínda que son necesarias e imprescindibles coñecementos previos de ambas materias que permitan un adecuado seguimento da asignatura e posibiliten o aproveitamento final da mesma.

Igualmente, recoméndase asistir ás clases teóricas e prácticas cun exemplar do Código Penal actualizado ao mes de setembro do curso académico de que se trate.

Tratándose dunha materia optativa o seguimento e superación con éxito da materia precisa do interese e compromiso persoal do estudante que debe manifestarse tanto na asistencia as sesións magistrais como na súa preparación previa e no estudo dos materiais docentes que serán entregados ao longo do curso .

Valorarase a participación activa na sesión maxistral con preguntas razoadas e argumentadas sobre a materia ou lección obxecto de exposición.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito da seguridade social				
Materia	Dereito da seguridade social			
Código	V08G081V01942			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Núñez Ramos, José Ramón			
Profesorado	Núñez Ramos, José Ramón			
Correo-e	xosera@gmail.com			
Web				
Descrición xeral	A materia Seguridade Social ten por finalidade o coñecemento das principais institucións que forman o Sistema de Seguridade Social en España, a súa formación, evolución, o estudo das fontes do dereito, a súa financiación as continxencias protexidas así como as distintas prestacións.			

Competencias	
Código	
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia		Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais		B1
Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual.		B2
Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica.		B3
Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar		B4
Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión		D1
Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.		D3
Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e *multiculturalidad.		D4
Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.		D5

Contidos	
Tema	
LECCIÓN 1. Introducción.	1. - O dereito da seguridade Social: a) Concepto de Seguridade Social. b) Riscos sociais e técnicas de protección. Os modelos básicos de Seguridade Social: modelos "Bismarck" e "Beveridge". c) O Estado de Benestar, desenvolvemento e crise. 2. - Formación e transformacións da protección social en España: a) Antecedentes remotos b) Os seguros sociais. A súa integración e sistematización. c) A expansión e racionalización da Seguridade Social: problemas actuais.

LECCIÓN 2. Sistema de fuentes de la Seguridad Social.	A configuración constitucional e as fontes do dereito da Seguridade Social. a) A Seguridade Social na Constitución. b) O dereito internacional e comunitario. c) A regulación legal e regulamentaria. d) O papel da negociación colectiva en materia de protección social.
LECCIÓN 3. O ámbito subxectivo da Seguridade Social.	1. Ámbito subxectivo a seguridade Social: a universalidade como tendencia. 2. Estrutura e composición do sistema de Seguridade Social. a) A multiplicidade de réximes: orixe, fundamento e evolución. b) O ámbito de aplicación do Réxime Xeral da Seguridade Social. c) Réximes Especiais.
LECCIÓN 4. A xestión da Seguridade Social.	1. A administración da Seguridade Social: a) principios de ordenación. b) Entidades xestoras e servizos comúns. c) A colaboración privada na xestión: as Mutuas de Accidentes de Traballo e Enfermidades Profesionais e a colaboración obrigatoria e voluntaria das
LECCIÓN 5. As prestacións do sistema: trazos xerais.	1. Caracterización xeral: extensión e niveis de protección. 2. Os riscos sociais atendidos polo sistema. O réxime privilexiado da protección dos riscos derivados do traballo. a) Determinación e acción protectora dos riscos profesionais. b) Determinación e acción protectora dos riscos comúns. 3. O réxime xurídico das prestacións. a) Concepto e clasificación. b) Requisitos xerais e o seu flexibilización. c) Determinación da contía e revalorizacións. A recarga de prestacións nas continxencias profesionais. d) Garantías e regras sobre a prescrición e caducidade. e) A responsabilidade en orde ás prestacións.
LECCIÓN 6. Réxime xeral. Actos de encadramento, cotización, responsabilidade en orde ás prestacións e recadación.	1. Os actos de encadramento: a) a constitución da relación xurídica de Seguridade Social. b) Inscripción de empresas c) Afiliación, alta e baixa dos traballadores. As situacións asimiladas. 2. O financiamento da protección social e os seus problemas: a "crise" financeira da Seguridade Social. 3. As fontes de financiamento e recursos do sistema de Seguridade Social e o seu réxime financeiro: o sistema de repartición. 4. A cotización á seguridade Social e a súa recadación: a) A obriga de cotizar: natureza xurídica. b) Suxeitos obrigados e responsables da cotización. c) Obxecto e dinámica da obriga de cotizar: a determinación da cota. d) A xestión recaudatoria.
LECCIÓN 7. Asistencia sanitaria	1. Beneficiarios Situacións protexidas Nacemento do dereito, duración, extinción 2. Contido xestión e solicitudes 3. Normativa básica 4. Asistencia sanitaria nos Regulamentos comunitarios e nos Convenios bilaterais .
LECCIÓN 8. Incapacidade temporal, maternidade, paternidade e risco durante o embarazo e a lactancia e cancro ou enfermidade grave do menor.	1. Incapacidade temporal: a) Concepto e situacións protexidas b) Beneficiarios: requisitos do feito causante c) Contido da acción protectora d) Dinámica e xestión da prestación. 2. A protección por maternidade, paternidade e a prestación de risco durante o embarazo e a lactancia: a) Concepto e situacións protexidas b) Beneficiarios: requisitos do feito causante c) Contido da acción protectora d) Dinámica e xestión da prestación.

LECCIÓN 9. Incapacidade permanente.	1. A incapacidade permanente: caracterización xeral e niveis de protección. 2. Incapacidade Permanente contributiva: a) Concepto. b) Situación protexida: graos. c) Beneficiarios: requisitos do feito causante. d) Contido da acción protectora. e) Dinámica e xestión da prestación cualificación: a revisión da incapacidade permanente. 3. Modalidade non contributiva: a invalidez a) Concepto, beneficiarios e requisitos. b) Contido da protección, dinámica e xestión da prestación.
LECCIÓN 10. A xubilación.	1. A protección de velez, consideracións xerais e niveis de protección. 2. A xubilación contributiva: a) Concepto. A xubilación gradual e flexible b) Situacións protexidas. c) Beneficiarios: requisitos do feito causante. d) Contido da acción protectora. e) Dinámica e xestión da prestación. 3. A xubilación non contributiva: a) Concepto, beneficiarios e requisitos. b) Contido da protección, dinámica e xestión da prestación.
LECCIÓN 11. Morte e supervivencia. Protección da familia.	1. A familia na Seguridade Social: características xerais da súa protección. 2. A protección por morte e supervivencia: a) Concepto. b) Situacións protexidas. c) Requisitos do feito causante. d) O auxilio por defunción. 3. Pensión de viuvez e orfandade e outras prestacións a favor de familiares en caso de morte. a) Beneficiarios. b) Contido da acción protectora. c) Dinámica da prestación e xestión. 4. Prestacións familiares por fillo a cargo.
LECCIÓN 12. A protección por desemprego	1. Concepto e clases de desemprego. Niveis de protección. 2. Nivel contributivo: a) Beneficiarios: requisitos do feito causante a protección; b) Contido da acción protectora. c) Dinámica e xestión da prestación. d) Obrigas do beneficiario. 3. Nivel asistencial: a) Beneficiarios: requisitos do feito causante. b) Modalidades e contido da prestación c) Dinámica e xestión da prestación. 4. Renda activa de inserción e outras axudas adicionais. 5. - A prestación por cesamento de actividade.
LECCIÓN 13. Réximes Especiais. Réxime Especial de Traballadores Autónomos	1. A administración laboral en materia de Seguridade Social. A Inspección de traballo. 2. A actividade sancionadora en materia de Seguridade Social: infraccións, suxeitos responsables e procedemento sancionador. 3. Os procesos de Seguridade Social.
LECCIÓN 14. Seguridade Social complementaria.	1. Formulación xeral 2. Modalidades da protección social complementaria: a) Publica; Interna e externa b) Privada: As melloras voluntarias

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	15	31	46
Lección maxistral	35	65	100
Probas de tipo test	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Planteamiento e resolución de casos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente propondrá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos, sentencias, etc, coa finalidade de coñecerlos, interpretalos, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os seus coñecementos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia obxecto de estudio, as súas bases teóricas e directrices principais, contidos que deberán ser estudados polo alumnado e que serán obxecto de avaliación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Atenderanse e resolvense as dúbidas expostas polo alumnado en relación cos contidos da materia impartidos durante as sesións maxistrais
Estudo de casos/análises de situacións	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionandolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Probas de tipo test	Durante o cuatrimestre se realizarán 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 15% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do examen final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	30		
Resolución de problemas e/ou exercicios	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba/examen práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuatrimestre. A cualificación obtida nesta suporá o 30% da nota final.	30	B4	D1 D5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba teórica e escrita, que incluírá entre 5 e 7 preguntas de desenvolvemento sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión intermedia. A cualificación obtida nesta proba suporá o 40% da nota final.	40	B1 B2	D1 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A participación e intervención nas clases teóricas e prácticas, a preparación dos supostos prácticos ou das sesións teóricas, cando así proceda, a realización de cuestionarios na plataforma faitic, a asistencia a actividades formativas organizadas pola Área de Dereito do Traballo e, en xeral, calqueira actividade desenvolvida polo alumnado ao marxe das probas obxectivas parciais e finais, serán avaliados polo docente durante todo o cuatrimestre.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

BLASCO LAHOZ, JF., LÓPEZ GANDÍA, J., MOMPALER CARRASCO, MA., **Curso de Seguridad Social**, Tirant lo Blanch, Valencia,,

RODRÍGUEZ RAMOS, MJ, GORELLI HERNÁNDEZ, J, VÍLCHEZ PORRAS, M., **Sistema de Seguridad Social**, Tecnos, Madrid,
VIDA SORIA, J., MONEREO PÉREZ, JL, MOLINA NAVARRETE, C. y QUESADA SEGURA, R., **Manual de Seguridad Social**, Tecnos, Madrid,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito do traballo e da seguridade social/V08G081V01504

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Responsabilidade penal e administrativa no ámbito financeiro-tributario				
Materia	Responsabilidade penal e administrativa no ámbito financeiro-tributario			
Código	V08G081V01943			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público Dereito público especial			
Coordinador/a	Aneiros Pereira, Jaime			
Profesorado	Aneiros Pereira, Jaime Lago Calvo, Francisco José			
Correo-e	janeiros@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Trátase de coñecer as consecuencias derivadas da comisión de ilícitos, tanto no ámbito penal como no estritamente tributario, cuxo prexudicado sexa o erario público.			
	Con iso preténdese dotar dos coñecementos precisos para, tanto no ámbito da Administración como das empresas, adoptar as medidas necesarias para evitar responsabilidades legais e, igualmente, coñecer as consecuencias da realización dunha infracción ou dun delito.			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C19	CE25 - Saber interpretar e aplicar as normas do ordenamento xurídico financeiro
C46	CE54 - Ser capaz de identificar problemas de Dereito penal e de achegar solucións xuridicamente admisibles aos supostos prácticos, manexando adecuadamente as fontes, os principios e valores constitucionais, e a argumentación xurídica
C66	CEI 19 - Ser capaz de identificar problemas tributarios que se expoñen nas empresas e saber utilizar os principais instrumentos para a súa resolución, mesmo desde un punto de vista interdisciplinar.
C78	CEI 31 - Capacidade de identificar e comprender problemas xurídicos propios do Dereito penal de empresa a partir dun caso que reflecta unha situación real da vida profesional e abordar á súa solución de modo interdisciplinario.
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Trátase de que os estudantes coñezan a función do Dereito para a protección do diñeiro público, en particular as infraccións e delitos que regula o ordenamento xurídico (*CB2 e CE 19).

A2	B1	C19	D1
A3	B3	C46	D5
A4	B4	C66	
		C78	

Iso obriga a un coñecemento interdisciplinar xa que os principios inspiradores da orde penal aplícanse no ámbito administrativo (*CB3, *CG3, *CG4).

Igualmente, a mesma conduta pode ser delito ou infracción administrativa. Por iso, resulta esencial coñecer cales son os elementos integrantes dunha ou outra conduta (*CG4, CE46, CE66, CE78)

Cos coñecementos adquiridos, o estudante debe estar en condicións de argumentar xuridicamente sobre a responsabilidade penal e administrativa no ámbito financeiro (*CB4, *CT1, *CT5)

Contidos

Tema

A protección do crédito tributario no ámbito punitivo.	O diñeiro público como ben xurídico protexido Ius puniendi do Estado: Dereito Penal e Dereito Sancionador tributario. Principios punitivos comúns. Autoría e participación en actividades ilícitas: persoas físicas e xurídicas. Delitos tipificados no Código Penal e nas Leis penais especiais. Infraccións tributarias e financeiras.
As responsabilidades derivadas da protección da recadación do crédito público.	Responsabilidade tributaria por actuacións que dificulten o embargo. Delito de alzamento de bens.
Infraccións na Administración de fondos públicos	Reintegro de subvencións. Malversación de caudais públicos. Fraude de subvencións
Outros ilícitos relacionados coa Facenda Pública	Branqueo de capitais. Delito contable Facturas falsas Normas sobre concurso de delitos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	34	60	94
Resolución de problemas	16	36	52
Probas de resposta curta	1	0	1
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2
Outras	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición, por parte do profesorado, das principais cuestións *dogmáticas da materia, así como do réxime xurídico aplicable
Resolución de problemas	Trátase de que o alumnado sexa capaz de identificar e resolver as principais cuestións xurídicas, co apoio e dirección do profesorado.
	O obxectivo principal é conseguir unha participación activa en clase do alumnado ou que realice unha presentación por escrito deles.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición, polo profesorado, das principais cuestións xurídicas que plantexa a temática obxeto da materia. O carácter maxistral non impide a interacción co alumnado e a participación activa deste nas clases mediante exposicións, debates e outras modalidades.

Resolución de problemas Explicación argumentada, por parte do estudiantado, das distintas alternativas xurídicas existentes ante uns feitos así como sobre a determinación das consecuencias xurídicas dos mesmos.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación		Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Probas de resposta curta	Avaliación do coñecemento da materia a través de probas de resposta curta ou test	10	A2	B1	C19
					C66
					C78
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Avaliaranse os coñecementos adquiridos dos contidos da materia que se impartiron	80			C19
					C46
Outras	Terase en conta a participación do alumnado na posta en común e resolución de dúbidas	10			C19
					C46

Outros comentarios sobre a Avaliación

Terase en conta a participación do alumnado nas sesións presenciais, tanto na formulación de preguntas como na achega de respostas ás formuladas polo profesorado, a capacidade argumental e de desenvolvemento das distintas posición xurídicas. Faranse probas de coñecemento durante o cuatrimestre que computarán na cualificación final. Nas datas que se aproben se realizarán as probas da primeira oportunidade de exame e as da segunda oportunidade de exame.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ANEIROS PEREIRA, JAIME, **Las sanciones tributarias**, Marcial Pons, 2005
 AYALA DE LA TORRE, FRANCISCO JOSE, **Compliance**, Memento-El Derecho, 2016
 BLANCO CORDERO, ISIDORO, **El delito de blanqueo de capitales**, Aranzadi, 2015
 CUESTA MUÑOZ, JAVIER, **Tratado de Responsabilidades penales en la Administración local**, Cosital, 2015
 FABRA VALLS, MODESTO, **Prevención y represión del blanqueo de capitales**, Tirant Lo Blanch, 2015
 PELAEZ MARTOS, JOSE MARIA, **Manual de Prevención de Blanqueo de Capitales**, CISS, 2014
 RUIZ HIDALGO, CARMEN, **Responsabilidad tributaria por alzamiento de bienes en la nueva LGT**, Marcial Pons, 2009
 VVAA, **Cuestiones penales a propósito de la reforma penal de 2015**, Dykinson, 2016
 VIZUETA FERNÁNDEZ, JORGE, **Delitos contra la Administración Pública: cohecho**, Comares, 2016
 QUINTERO OLIVARES, G, **Comentarios a la reforma penal de 2015**, Aranzadi, 2015
 MORILLAS CUEVA, LORENZO, **Sistema de Derecho Penal Español. Parte Especial**, Dykinson, 2016

Bibliografía Complementaria

ANEIROS PEREIRA, JAIME, **El delito fiscal en Estudios Jurídicos en homenaje a Cesar Albiñana Garcia Quintana**, IEF, 2008
 RUIZ HIDALGO, CARMEN, **La responsabilidad por levantamiento del velo como cláusula antielusiva**, 2016
 VALEIJE ÁLVAREZ, INMA, **Los delitos socioeconómicos tras la reforma de la Ley Orgánica 1/2015**, 2016
 VALEIJE ÁLVAREZ, INMA, **Reflexiones sobre la eficacia de los delitos contra la Administración pública en materia de corrupción urbanística**,

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito penal I/V08G081V01302
 Dereito penal II/V08G081V01402
 Dereito financeiro e tributario I/V08G081V01603
 Dereito financeiro e tributario II/V08G081V01701

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Réxime fiscal da empresa				
Materia	Réxime fiscal da empresa			
Código	V08G081V01944			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Rodríguez Losada, Soraya			
Profesorado	Barreiro Carril, María Cruz Rodríguez Losada, Soraya Rubianes Ferro, José Luis Vadillo Casero, Carlos César			
Correo-e	soraya.losada@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia Réxime Fiscal da Empresa constitúe unha profundización no estudo dos principais tributos que gravan o beneficio e as operacións dos empresarios, profesionais e sociedades. Así, a materia de estudo se centra na tributación dos rendementos das actividades económicas no IRPF, no Imposto sobre Sociedades e a tratamento tributario das operacións no IVE. Os contidos desta materia impártense en castelán (grupo en castelán: Réxime Fiscal da Empresa). Existe un segundo grupo da materia que se imparte integramente en inglés (grupo en inglés: Business Taxation).			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C65	CEI 18 - Coñecer os impostos directos e indirectos que resultan de aplicación ao exercicio dunha actividade empresarial ou profesional por parte de emprendedores, traballadores autónomos ou sociedades de capital.
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D2	Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe				
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Identificar os problemas tributarios que se plantexan nas empresas e coñecer, interpretar e aplicar os principais instrumentos para a súa resolución	A2	B1	C65	D1
	A3	B2		D2
	A4	B3		D3
	A5	B4		D4
				D5

Contidos
Tema

LECCION 1: RÉXIME TRIBUTARIO DO EMPRESARIO INDIVIDUAL: IMPOSTO SOBRE A RENDA DAS PERSOAS FÍSICAS	1. Rendementos de actividades económicas. 2. Determinación da base imponible: estimación directa normal e simplificada, estimación obxectiva. 3. Reducións na base imponible. 4 Integración e compensación de rendas. 5. Base liquidable. 6 Cuota tributaria. 7 Xestión do imposto: autoliquidación, retencións e pagos a conta.
LECCION 2: RÉXIME TRIBUTARIO DO EMPRESARIO SOCIETARIO: IMPOSTO SOBRE SOCIEDADES	1. A base imponible: a corrección do resultado contable. 2. Correccións de valor. 3. Provisións. 4. Operacións vinculadas. 5. Subcapitalización. 6. Gastos non deducibles. 6. Exencións: por dobre imposición económica internacional e por rendas obtidas no extranxeiro. 7 Redución por ingresos procedentes de determinados activos intanxibles. 8. Compensación de BIN. 9 Tipo de gravame e cuota. 10. Deduccións. 11. Rexímenes especiais.
LECCION 3: RÉXIME TRIBUTARIO DO EMPRESARIO NON RESIDENTE: IMPOSTO SOBRE A RENDA DOS NON RESIDENTES	Formas de suxeición e réxime xurídico. Rendas obtidas a través de establecemento permanente: concepto, rendas imputables e réxime tributario. As rendas obtidas sen establecemento permanente. Xestión do imposto: autoliquidación, retencións, obriga de designar representante. O gravame especial sobre bens inmoables.
LECCION 4: IMPOSTO SOBRE O VALOR ENGADIDO	A base imponible: réxime xeral e regras especiais. A modificación da base imponible. Tipos de gravame e cuota tributaria. A repercusión do imposto. A rectificación de cuotas. A devolución do imposto. A regra da prorrata. Devolucións. Rexímenes especiais para empresarios e profesionais: réxime simplificado, réxime da agricultura gandería e pesca, réxime dos bens usados, réxime das axencias de viaxes, réxime do comercio minorista, réxime dos grupos de entidades, réxime do comercio electrónico. Xestión do imposto: autoliquidacións, obras de documentación, a facturación do imposto.
LECCION 5: RÉXIME TRIBUTARIO DO COMERCIO EXTERIOR	Dereitos aduaneiros á importación: base imponible e cuantificación: o valor en Aduana e o TARIC. Os rexímenes aduaneiros especiais: tránsito, depósito, zonas francas, importación temporal e réxime de perfeccionamento, dereitos antidumping, despacho á exportación, exaccións reguladoras.
LECCIÓN 6: RÉXIME FISCAL DA EMPRESA FAMILIAR	Concepto xurídico-tributario de empresa familiar, constitución da empresa familiar, réxime tributario da tenencia, actividade e transmisión da empresa. O holding de empresa familiar

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	63	99
Seminario	13	33	46
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3	0	3
Probas de tipo test	1	0	1
Outras	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor de los contenidos sobre la materia objeto de estudio, bases teóricas y/o directrices de un trabajo, ejercicio o proyecto a desarrollar por el estudiante.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	70	A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4	C65	D1 D2 D3 D4 D5
Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas cerradas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...) O alumnado selecciona unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	20	A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4	C65	D1 D2 D3 D4 D5
Outras	Nos seminarios das clases presenciais o alumnado realizará distintas actividades: casos prácticos, exposición oral dun tema, presentación escrita dun traballo, tarefa colaborativa, etc. Estas actividades só serán avaliadas para as/os alumnas/os que se sometan á EC. Ademais, valorarase especialmente a participación activa do alumnado.	10	A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4	C65	D1 D2 D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O temario que figura no apartado de contidos constitúe unha versión resumida das leccións que serán obxecto de exame. Oportunamente, a comezo do curso académico, proporcionaráselle ao alumno un temario máis detallado cos epígrafes que conforman cada lección. Primeira oportunidade de exame: 1.- Os alumnos que se someten a avaliación continua serán avaliados conforme aos criterios que se indicaron máis arriba: proba final (70%), probas de resposta curta ou test (20%), outros (10%). Na proba final, o exame de teoría e oral suporá o 80% e o práctico, por escrito, suporá un 20%. En todo caso, o alumno deberá alcanzar unha cualificación mínima de 4 sobre 10 na proba final para que se lle teñan en conta

as cualificacións obtidas mediante o sistema de avaliación continua. Para ser avaliado de forma continua é necesaria a asistencia ás clases teóricas e prácticas con regularidade. 2.- Os alumnos que NON se someten a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema: a súa cualificación estará integrada polo 80% da cualificación obtida no exame teórico oral e o 20% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realicen os alumnos de avaliación continua.

Segunda oportunidade de exame: 1.- No exame de xullo só se realizará unha proba final, que constará de dous partes: unha práctica escrita (na que se resolverán un ou varios casos prácticos) e unha teórica oral (na que se formularán distintas preguntas sobre o temario da materia). 2.- Os alumnos que se someteron ao sistema de avaliación continua conservarán a nota que obtivesen

no curso. 3.- Para os alumnos que non se someten a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema: a súa cualificación estará integrada polo 80% da cualificación obtida no exame teórico oral e o 20% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realicen os alumnos de avaliación continua. 4.- Aos alumnos que se someteron ao sistema de avaliación continua e non superasen a proba final nin na primeira oportunidade de exame nin na segunda conservaráselles a nota obtida a través de devandito sistema durante o curso académico seguinte, sempre que o alumno manifeste o seu acordo.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA O exame da convocatoria de Fin de carreira será unha proba teórico-práctica escrita, cuxa cualificación será o 100% da nota. A cualificación estará integrada polo 80% da cualificación obtida no exame teórico e o 20% da cualificación obtida no exame práctico. Non se terá en conta en ningún caso a avaliación continua do ano anterior.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

MALVÁREZ PASCUAL, L; MARTÍNEZ GÁLVEZ, P; RAMÍREZ GÓMEZ, S; SANCHEZ PINO, A.J., **Régimen Fiscal de la Empresa**, 2016,

Bibliografía Complementaria

GARCÍA PRATS, F.A.; GARCÍA MORENO, V.A.; MONTESINOS OLTRA, S., **Tributación empresarial**, Ulltima edición,

Compendio de textos legais da parte especial do Dereito Tributario de calquera das editoriais xurídicas coñecidas, 2017,

MARTÍN QUERALT, TEJERIZO LÓPEZ, CAYÓN GALIARDO (Directores), **Manual de Derecho Tributario. Parte especial**, 2017,

PÉREZ ROYO, F. (DIRECTOR), GARCÍA BERRO, F., PERÉZ ROYO, I., ESCRIBANO, F., CUBERO TRUYO, A., Y CARR, **Curso de Derecho Tributario. Parte Especial**, 2017,

MERINO JARA, I; LUCAS DURÁN, M.; CALVO VERGEZ, J.; FERNÁNDEZ AMOR, J.A.; GARCÍA CALVENTE, Y.; GARCÍA, **Derecho Tributario. Parte especial. Lecciones adaptadas al EEES**, 2017,

CAZORLA PRIETO, L.M.; CHICO DE LA CÁMARA, P., **Introducción al sistema tributario español**, 2015,

FERREIRO LAPATZA, J.J y otros., **Curso de Derecho Tributario**, Última Edición,

PITA GRANDAL, A.Mª. (Coordinadora), **Textos y casos prácticos de Derecho Financiero y Tributario II**, 2001,

CORDÓN EZQUERRO, T. (Dir), **Manual del impuesto sobre la renta de las personas físicas**, 2005,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito financeiro e tributario I/V08G081V01603

Dereito financeiro e tributario II/V08G081V01701

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito administrativo económico				
Materia	Dereito administrativo económico			
Código	V08G081V01945			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Otero Oitaven, Montserrat María			
Profesorado	Barreiro García, Adamantino Otero Oitaven, Montserrat María			
Correo-e	mootero@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia estúdase o significado e fundamentos das potestades da Administración en materia económica. En particular, a intervención pública na economía, as técnicas utilizadas, así como a reserva ao sector público de determinadas actividades económicas. Así mesmo, analízase a iniciativa pública económica e as técnicas de fomento do desenvolvemento económico.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C15	CE19 - Coñecer de forma sistemática contidos propios da parte xeral do Dereito Administrativo manexando fontes positivas, xurisprudenciais e doctrinais
C16	CE20 - Ser capaces de entender correctamente os documentos que integran con carácter xeral un expediente administrativo e de actuar conforme a Dereito nun procedemento, tanto desde da posición da Administración como desde a das persoas e empresas interesadas
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D2	Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos mecanismos e institucións xurídico - administrativas propias do Dereito da empresa, manexar con soltura o sistema de fontes da materia obxecto de estudo e resolver problemas xurídicos relacionados coa materia obxecto de estudo,	A1	B1	C15	D1
	A3	B3	C16	D2
	A4	B4		D5

Contidos

Tema	
Lección 1.- Introducción ao dereito público da economía	1.- Aclaracións conceptuais 2.- A intervención pública na Economía: evolución e características
Lección 2.- A Constitución económica e financeira do Estado español	1.- Significado e contido da Constitución económica 2.- O principio de unidade da orde económica 3.- A actividade financeira pública 6.- A Administración Económica
Lección 3.- A reserva ao sector público de actividades económicas	1.- O artigo 128.2 CE. O servizo público como técnica de reserva 2.- O procedemento para efectuar as reservas 3.- A cuestión indemnizatoria

Lección 4.- O sector público económico: a empresa pública	1.- Formulación, concepto e clases de empresas públicas 2.- A empresa pública estatal 3.- A empresa pública autonómica 4.- O sector público e empresarial local
Lección 5.- A técnica de fomento do desenvolvemento económico	1.- As técnicas de fomento 2.- As subvencións. Réxime competencial 3.- Réxime xurídico das subvencións públicas
Lección 6.- A contratación do Sector Público	1.- Antecedentes 2.- Réxime xurídico 3.- Tipos contractuais 4.- Aspectos económicos e temporais do contrato e contido mínimo 5.- As partes da relación contractual 6.- Actuacións preparatorias dos contratos 7.- Criterios de valoración das ofertas e de adxudicación dos contratos 8.- Procedementos de adxudicación 9.- A execución dos contratos
Lección 7.- A regulación administrativa dos sectores económicos	1.- Agricultura 2.- Gandaría 3.- Pesca 3.- Turismo 4.- Comercio 5.- Industria 6.- Xogos de sorte e azar 7.- Banca 8.- Enerxía 9.- Telecomunicacións 10.- Transportes 11.- Televisión e radio 12.- Servizos postais

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	12	16	28
Lección maxistral	30	11	41
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	36	36
Probas de tipo test	1	0	1
Traballos e proxectos	8	34	42

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Análises de casos prácticos relacionados cos contidos da asignatura.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	O profesor atenderá as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe
Estudo de casos/análises de situacións	O profesor atenderá as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe
Probas	Descrición
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	O profesor resolverá todas as dúbidas que de maneira individual se lle expoñan polos alumnos dedicando ao efecto o tempo preciso.
Resolución de problemas e/ou exercicios	O profesor atenderá as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe
Probas de tipo test	O profesor resolverá todas as dúbidas que de maneira individual se lle expoñan polos alumnos dedicando ao efecto o tempo preciso.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	50	A1 A3 B1 B3 C15 B4 D1 D5	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumnado debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu.	30	A3 A4 B3 B4 C15 C16 D2 D5	
Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	10		C15 C16 D1 D5
Traballos e proxectos	O alumnado presentará o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática dun tema obxecto de estudo. Realizarase de maneira individual ou en grupo.	10	A1 A3 A4 B1 B3 B4 C15 D1 D2 D5	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Ao comezo do curso o alumno poderá optar de forma expresa polo sistema de avaliación continua ou polo sistema de proba final formalizando a opción nun documento que lle entregará o profesor. Primeira convocatoria de exame (maio): Os alumnos que opten polo sistema de avaliación continua, que supón a asistencia regular a clases tanto as correspondentes a sesións maxistras como as de carácter práctico, a resolución de casos, a participación nas prácticas propostas polo profesor e na realización dun exame tipo test antes da finalización da materia, serán cualificados cunha porcentaxe do 30% nos casos prácticos, o 10% na avaliación tipo test, 10% na elaboración e exposición dun traballo individual ou colectivo e o 50% restante a nota da proba final. Para poder ter en conta as cualificacións obtidas durante o curso, os alumnos que opten por avaliación continua, en todo caso deberán aprobar a proba escrita final. En caso contrario, serán avaliados unicamente atendendo á cualificación obtida na proba final. Os alumnos que optasen pola proba final serán cualificados, única e exclusivamente, por dita proba de preguntas curtas a desenvolver (100% da nota).

Segunda convocatoria de exame (xullo): Os alumnos do sistema de avaliación continua reservárase a cualificación da devandita avaliación (asistencia, casos e prácticas) e, por tanto, a proba final puntuarase co 50% da nota. A nota final obterase da suma da nota da avaliación continua do curso e a da nota da nova proba final.

Convocatoria fin de carreira: O 100% da nota obterase da realización dunha proba final de preguntas curtas a desenvolver.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

-COSCULLUELA MONTANER, L.; LÓPEZ BENÍTEZ, M., **Derecho Público Económico**, última edición,
 -RIVERO ORTEGA, R., **Introducción al Derecho Administrativo Económico**, última edición,
 -BERMEJO VERA, JOSÉ, **Derecho Administrativo. Parte especial**, última edición,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito administrativo I/V08G081V01401

Dereito administrativo II/V08G081V01503

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Constitución económica				
Materia	Constitución económica			
Código	V08G081V01946			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Bergareche Gros, María Almudena			
Profesorado	Bergareche Gros, María Almudena Riquelme Vázquez, Pablo			
Correo-e	almuberga@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A constitución económica comporta unha visión e comprensión do conxunto das transformacións na organización do público no constitucional, das transformacións das ordes económicas, xurídicos e sociais e as consecuencias nos procesos de integración *supraestatal desde unha perspectiva interdisciplinar.			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
O/o alumno/a deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto das transformacións na organización do público no constitucional, das transformacións das ordes económicas, xurídicos e sociais e as consecuencias nos procesos de integración *supraestatal desde unha perspectiva interdisciplinar. Así mesmo, poderá identificar problemas xurídicos propios do sistema económico.	A2	D1
	A3	D3
	A4	D4
	A5	D5

Contidos	
Tema	
Estado, Mercado, forma xurídica e Sociedade Civil	
O Estado social, *Fordismo, *Keynesianismo e nova organización do público no *constitucionalismo.	
*Constitucionalismo e novas institucións económicas	
*Constitucionalismo e teoría económica da democracia	
Constitución económica, Dereito da Unión europea e Constitución española	
Constitución económica, relacións intergobernamentais e procesos de integración *supraestatales	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	30	60
Seminario	15	67	82
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2
Probas de autoavaliación	3	0	3
Estudo de casos/análisis de situacións	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Seminario	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a *tutorías de despacho.
-----------	---

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Seminario	Probas nas que se valorará dos logros do alumnado en función dos obxectivos propostos por medio de exposicións e debates	20	A2 A3 A4	D1 D5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	50	A2 A3 A4 A5	D1 D3 D4 D5
Probas de autoavaliación	Probas obxectivas encamiñadas a que os estudantes poidan asumir e ser conscientes dos seus puntos fortes e débiles no seu propio proceso de aprendizaxe	10		
Estudo de casos/análisis de situacións	Avaliarase a resolución de casos relacionados coa materia e as prácticas. Avaliaranse os diversos exercicios ou proxectos na aula baixa as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante. Utilizaranse no seu caso para medir o grao de coñecemento das materias, para o que se poderán utilizar probas de preguntas curtas e tipo test, o resultado dos debates e exposicións.	20	A2 A3 A4 A5	D1 D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓNAs datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2016-2017. Será condición imprescindible para contabilizar a avaliación continua obter un mínimo de 5 sobre 10 na proba de resposta longa. Aqueles alumnos que, por circunstancias persoais ou profesionais, non poidan participar de maneira presencial continuada no desenvolvemento do curso poderán presentar por escrito os diferentes traballos realizados ao mesmo tempo que os asistentes. Isto suporalles un 40% da avaliación final e a proba de resposta longa o outro 60% da avaliación final. Aqueles alumnos que non poidan participar no desenvolvemento do curso de maneira presencial terán unha avaliación final que implicará o desenvolvemento por escrito de dúas preguntas longas do programa e suporán o 50% da avaliación e unha pregunta práctica que suporá o 50% da avaliación final. Tanto estes últimos alumnos como os anteriores gozarán de atención personalizada nas *tutorías individualizadas (previa cita) cando así o desexen. NA SEGUNDA CONVOCATORIA diferenciaranse as seguintes modalidades: a) Para os alumnos presenciais: terán que ser avaliados daquela parte da programación docente que non superasen durante o curso. b) Para aqueles alumnos que participan, aínda que non o fan de maneira

presencial na súa totalidade: terán que superar aquela parte da programación docente que non superasen. *c) Para aqueles alumnos que se presentasen só a una avaliación final e non a superasen: deberán repetir esa mesma modalidade de avaliación na súa totalidade.&*nbsp;CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA. A avaliación constará de dúas preguntas de resposta longa e o desenvolvemento dun caso práctico. As preguntas de resposta longa valerán un 50% da nota final; o desenvolvemento dun caso práctico valerá o 50% da nota final.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Weber, Max, **Economía y sociedad : esbozo de sociología comprensiva**, México, 1964,
Weber, Max, **La ética protestante y el espíritu del capitalismo**, México, 2011,
Kelsen, Hans, **Teoría general del derecho y del Estado**, México D.F.; 1958 (imp. 1995),
Schmitt, Carl, **Teoría de la constitución**, Madrid, 1983,
Schumpeter, Joseph Alois, **Historia del análisis económico**, Barcelona, 1994,
Mortati, Costantino, **La Constitución en sentido material**, Madrid, 2000,
Rawls, John, **Teoría de la justicia**, México, 1979,
Rawls, John, **El Liberalismo político**, Barcelona, 2004,
Bergareche Gros, Almudena, **La Costituzione in senso materiale: l'importanza della realtà dell'organizzazione**, Milano, 2001,
Ramió, Carles y Ballart, Xavier, **Teoría de la organización (selección de textos)**, Madrid, 1993,
Keynes, John Maynard, **Teoría general de la ocupación, el interés y el dinero**, México, 1965,
Fisher, Irving, **La Teoría del interés**, Madrid, 1999,
Coase, R. H., **La Empresa, el mercado y la ley**, Madrid, 1994,
Watts, Ronald Lampman, **Sistemas federales comparados**, Madrid, 2006,
Rodrik, Dani, **La Paradoja de la globalización : la democracia y el futuro de la economía mundial**, Barcelona, 2012,
Buchanan, James M., **Economía constitucional**, Madrid , 1993,
Buchanan, James M. y Tullock, Gordon, **El Cálculo del consenso : fundamentos lógicos de la democracia constitucional**, Madrid, 1980,
Díez de Velasco Vallejo, Manuel, **Las Organizaciones internacionales**, Madrid, 2010,
Becker, Gary Stanley, **El Capital humano : un análisis teórico y empírico referido fundamentalmente a la educación**, Madrid, 1983,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito do comercio internacional/V08G081V01936

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito administrativo económico/V08G081V01945

Dereito do comercio internacional/V08G081V01936

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito: Dereito constitucional I/V08G081V01103

Economía: Principios de economía/V08G081V01201

Dereito da Unión Europea/V08G081V01304

Dereito internacional público/V08G081V01303

Dereito internacional privado/V08G081V01602

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Réxime xurídico da responsabilidade patrimonial da administración (contractual e extracontractual)				
Materia	Réxime xurídico da responsabilidade patrimonial da administración (contractual e extracontractual)			
Código	V08G081V01947			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Otero Oitaven, Montserrat María			
Profesorado	Barreiro García, Adamantino Otero Oitaven, Montserrat María			
Correo-e	mootero@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia estúdase a evolución e fundamentos da responsabilidade patrimonial da Administración, a regulación vixente e configuración da mesma, os presupostos e o procedemento da responsabilidade patrimonial da Administración			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C16	CE20 - Ser capaces de entender correctamente os documentos que integran con carácter xeral un expediente administrativo e de actuar conforme a Dereito nun procedemento, tanto desde da posición da Administración como desde a das persoas e empresas interesadas
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D2	Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos mecanismos e institucións xurídico - administrativas propias da responsabilidade patrimonial da Administración, manexar con soltura o sistema de fontes obxecto de estudo e resolver problemas xurídicos relacionados coa materia obxecto de estudo	A1	B1	C16	D1
	A3	B3		D2
	A4	B4		D5

Contidos

Tema	
I. A RESPONSABILIDADE DAS ADMINISTRACIÓNS PÚBLICAS	1. Introducción 2. Evolución histórica 3. Concepto 4. Clases 5. Regulación

2. NACEMENTO DA RESPONSABILIDADE PATRIMONIAL DAS ADMINISTRACIÓNS PÚBLICAS	1. A lesión patrimonial 2. Actividades determinantes do dano 3. A antixuridicidade 4. Imputación do dano á Administración Pública 5. A relación de causalidade
3. OS SUXEITOS DA RESPONSABILIDADE PATRIMONIAL DAS ADMINISTRACIÓNS PÚBLICAS	1. Suxeitos da relación xurídica 2. Réxime xurídico 3. O titular do dereito á indemnización 3.1. O suxeito activo da relación 3.2. Capacidade, lexitimación e representación 3.3. Pluralidade de interesados 4. O responsable 4.1. O suxeito pasivo da relación 4.2. Pluralidade de suxeitos responsable 5. O asegurador
4. O OBXECTO DA RESPONSABILIDADE PATRIMONIAL DAS ADMINISTRACIÓNS PÚBLICAS	1. O obxecto da relación xurídica 2. A reparación do dano 3. A indemnización
5. PROCEDEMENTOS PARA FACER EFECTIVA A RESPONSABILIDADE	1. Procedementos de responsabilidade patrimonial 2. Requisitos do procedemento 2.1. Requisitos subxectivos 2.2. Requisitos obxectivos 2.3. Prazo 3. O procedemento administrativo xeneral para esixir a responsabilidade patrimonial das Administracións Públicas 4. O procedemento abreviado
6. A RESPONSABILIDADE DAS AUTORIDADES E PERSOAL DAS ADMINISTRACIÓNS PÚBLICAS	1. Concepto 2. Clases 3. Regulación 4. Requisitos 4.1. Requisitos subxectivos 4.2. Requisitos obxectivos 5. Procedemento
7. OUTROS SUPOSTOS DE RESPONSABILIDADE PATRIMONIAL	1. Responsabilidade derivada de actos legislativos 2. Responsabilidade do estado derivada das relacións internacionais 3. Responsabilidade do Estado polo funcionamento da Administración de Xustiza

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	31	10	41
Estudo de casos/análises de situacións	12	16	28
Probas de resposta curta	2	0	2
Probas de tipo test	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	36	36
Traballos e proxectos	8	34	42

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos principais da materia obxecto de estudo, as súas bases teóricas e directrices fundamentais, que serán obxecto de avaliación nas probas
Estudo de casos/análises de situacións	Formulación e resolución de casos e supostos prácticos sobre os contidos da materia. O docente proporá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos, sentenzas, etc., co fin de coñecerlos, interpretalos e, no seu caso, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos e completar os coñecementos teóricos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	O profesor atenderá as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.

Estudo de casos/análises de situacións	O profesor atenderá as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Probas	Descrición
Probas de resposta curta	O alumnado poderá expor as dúbidas que se lle presenten sobre a resolución da proba final de resposta curta.
Probas de tipo test	O profesor resolverá todas as dúbidas que de maneira individual expóñalle o alumnado dedicando ao efecto o tempo preciso sobre a resolución da proba tipo test.
Resolución de problemas e/ou exercicios	O profesor atenderá as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.

Avaliación						
Descrición		Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Probas de resposta curta	Exame escrito final de preguntas curtas relacionadas coas materias explicadas nas clases maxistras.	60	A3	B1 B3 B4	D1 D2 D5	
Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	10		B3 B4	C16 D1 D5	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu. A aplicación desta técnica pode ser presencial e non presencial. Pódense utilizar diferentes ferramentas para aplicar esta técnica como, por exemplo, chat, correo, foro, audioconferencia, videoconferencia, etc.	20	A3 A4	B3 B4	C16 D2 D5	
Traballos e proxectos	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma escrita.	10	A1 A3 A4	B1 B3 B4	D1 D2	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Ao comezo do curso o alumno poderá optar de forma expresa polo sistema de avaliación continua ou polo sistema de proba final formalizando a opción nun documento que lle entregará o profesor. Primeira convocatoria de exame (maio): Os alumnos que opten polo sistema de avaliación continua, que supón a asistencia regular a clases tanto as correspondentes a sesións maxistras como as de carácter práctico, a resolución de casos, a participación nas prácticas propostas polo profesor e na realización dun exame tipo test antes da finalización da materia, serán cualificados cunha porcentaxe do 30% nos casos prácticos, o 10% na avaliación tipo test, 10% na elaboración e exposición dun traballo individual ou colectivo e o 60% restante a nota da proba final. Para poder ter en conta as cualificacións obtidas durante o curso, os alumnos que opten por avaliación continua, en todo caso deberán aprobar a proba escrita final. En caso contrario, serán avaliados unicamente atendendo á cualificación obtida na proba final. Os alumnos que optasen pola proba final serán cualificados, única e exclusivamente, por dita proba de preguntas curtas a desenvolver (100% da nota). Segunda convocatoria de exame (xullo): Os alumnos do sistema de avaliación continua reservárase a cualificación da devandita avaliación (asistencia, casos e prácticas) e, por tanto, a proba final puntuarase co 50% da nota. A nota final obterase da suma da nota da avaliación continua do curso e a da nota da nova proba final. Convocatoria fin de carreira: O 100% da nota obterase da realización dunha proba final de preguntas curtas a desenvolver.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

GONZÁLEZ PÉREZ, JESÚS, **Responsabilidad patrimonial de las Administraciones Públicas**, Última edición,

ABOGACÍA GENERAL DEL ESTADO, **Manual de responsabilidad pública**, Última edición,

QUINTANA LÓPEZ, TOMÁS (dir.), **La responsabilidad patrimonial de la Administración Pública**, Última edición,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito administrativo I/V08G081V01401

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Prácticas externas				
Materia	Prácticas externas			
Código	V08G081V01981			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Torres Pérez, Francisco José			
Profesorado	Torres Pérez, Francisco José			
Correo-e	ftorres@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia optativa "práctica externas" ten como obxectivo aplicar os coñecementos teóricos adquiridos no Grao en Dereito á práctica.			

Competencias	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C7	CE7 - Reconstruír e avaliar argumentacións xurídicas complexas
C16	CE20 - Ser capaces de entender correctamente os documentos que integran con carácter xeral un expediente administrativo e de actuar conforme a Dereito nun procedemento, tanto desde a posición da Administración como desde a das persoas e empresas interesadas
C23	CE29 - Ser capaz de manexar fontes xurídicas informatizadas
C33	CE41 - Saber interpretar e aplicar as normas que regulan os dereitos fundamentais así como as súas garantías
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D2	Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe				
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Aplicar os coñecementos teóricos á práctica.	A1	B1	C7	D1
	A2	B2	C16	D2
	A3	B3	C23	D3
	A4	B4	C33	D4
	A5			D5

Contidos	
Tema	
Realización das prácticas externas	Colaboración con tarefas relacionadas co ámbito xurídico en empresas, despachos, administración e institucións públicas de interese xurídico.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	0	9	9
Outros	0	6	6
Prácticas externas	135	0	135

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Resolución de problemas e elaboración polo/a alumno/a das memorias previstas na normativa de prácticas externas da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo.
Outros	Titoría, entrega e presentación das memorias ao titor/a académico/a
Prácticas externas	Realización da práctica externa na empresa ou institución pública asignada ao estudante de conformidade coa normativa de prácticas externas do grado en Dereito da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo da Universidade de Vigo

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas externas	Atención personalizada polo/a titor/a externo/a e académico/a
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Atención e resolución de dúbidas, durante a fase de elaboración de memorias, polo titor/a académico/a
Outros	Reunións, entregas e presentacións das memorias al tutor/a académico/a

Avaliación		Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
	Descrición					
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Elaboración e presentación das memorias polo alumnado	40	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4	C7 C23 C33	D1 D2 D3 D4 D5
Outros	Avaliación das memorias /trabajo realizados polo estudante	10	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4	C7 C16 C23 C33	D1 D2 D3 D4 D5
Prácticas externas	Informe realizado polo titor da entidade na que o estudante realice as prácticas.	50	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4	C7 C23 C33	D1 D2 D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

1.- Segunda oportunidade : avaliaranse as competencias e aspectos non superados na primeira convocatoria.

2.- Segundo a normativa de Prácticas externas, a avaliación das prácticas levarase a cabo polo titor/a académico/a asignado ao alumnado. O devadito titor académico/a elaborará un Informe de Valoración Final no que determinará a cualificación final, tendo en conta que para poder superar a materia, é necesario non faltar inxustificadamente a máis dun 10% das horas que conforman a práctica, así como entregar ao titor/a académico/a no prazo de quince días naturais a contar desde o día en que conclúen as prácticas, a Memoria de Prácticas Externas, axustándose ao modelo incorporado ao Anexo I da presente normativa.

3.- A calificación, sobre 10 puntos, será o resultado da suma dos seguintes elementos:

- o 50% da calificación, sobre 10 puntos, que figure no Informe de Seguimento emitido polo titor/a da entidade externa.
- o 40% da calificación, sobre 10 puntos, que o titor/a académico outorgue á memoria das prácticas externas entregada polo alumnado.
- o 10% restante da calificación, sobre 10 puntos, atribuírase polo titor académico en atención a valoración global que realice do conxunto da actividade desenvolvida polo alumno/a. En particular, deberá tomar en consideración o nivel de cumprimento global durante todo o período de prácticas.

Bibliografía. Fontes de información**Bibliografía Básica****Bibliografía Complementaria**

Recomendacións

Outros comentarios

Recomendase completar esta guía coa lectura da normativa do Centro relativa as Prácticas Externas.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Traballo de Fin de Grao				
Materia	Traballo de Fin de Grao			
Código	V08G081V01991			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Movilla Pateiro, Laura			
Profesorado	Movilla Pateiro, Laura			
Correo-e	lauramovilla@uvigo.es			
Web				
Descrición	Elaboración dun traballo sobre unha das materias impartidas na titulación xeral			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D2	Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Buscar, ordear e estruturar información sobre un tema de interese xurídico con un comportamento ético correcto. Coñecer, comprender, interpretar e aplicar criticamente fontes xurídicas. Expresarse correctamente coa linguaxe técnica propia do ámbito xurídico	A1	B1	D1
	A2	B2	D2
	A3	B3	D3
	A4	B4	D4
	A5		D5

Contidos

Tema	
Calquera tema relacionado coas materias do Grao en Dereito	Calquera subtema relacionado coas materias do Grao en Dereito

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	4	135	139

Traballos e proxectos	0.5	10.5	11
-----------------------	-----	------	----

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Traballo tutelado	De forma individual, o estudante elaborará un documento sobre un tema da materia. Este traballo autónomo do estudante inclúe a identificación de fontes de información, lectura e manexo de información, recollida de información e a redacción e edición final do traballo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Traballos tutelados

Avaliación					
	Descrición		Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Traballos e proxectos	Valorarase o contido do traballo así como a súa estrutura: introdución, xustificación, obxecto de estudo, conclusións, bibliografía e outras fontes de información. Así mesmo, valorarase a capacidade de expresión oral e escrita do/do futuro/a graduado/a.	100	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4	D1 D2 D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación	
Para a presentación e defensa pública do Traballo Fin de Grao é requisito previo imprescindible superar a totalidade do resto das materias do plan de estudos do Grao en Dereito. As datas de defensa pública do Traballo Fin de Grao son aprobadas pola Xunta de Facultade e publicada na web da Facultade.	

Bibliografía. Fontes de información	
Bibliografía Básica	
Universidade de Vigo, Reglamento Uvigo para a realización de traballos fin de grao , Última modificación	
Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo, Normativa interna para elaboración de traballo fin de grao , Última modificación	
Bibliografía Complementaria	
ERRER, V.; CARMONA, M.; SORIA, V., El trabajo de fin de grado: guía paraestudiantes, docentes y agentes colaboradores , McGraw-Hill/Interamericana de España, 2013	
FONDEVILA GASCÓN, J.F.; OLMO ARRIAGA, J.L., El trabajo fin de grado en las ciencias sociales y jurídicas: guía metodológica. , Ediciones Internacionales Universitarias, 2013	
GARCÍA SANZ, M.P.; MARTÍNEZ CLARES, P., Guía práctica para la realización de trabajos fin de grado y trabajos fin de máster , Universidad de Murcia, 2012	
JIMÉNEZ ALEMÁN, A. A., Competencias a validar a través del trabajo de fin de grado en derecho , 2015	
MIRÓN CANELO, J.A., Guía para la elaboración de trabajos científicos: grado, máster y postgrado , Rego, 2013	

Recomendacións

Outros comentarios
Para a presentación e defensa pública do Traballo Fin de Grao é requisito previo imprescindible superar a totalidade do resto das materias do plan de estudos do Grao en Dereito.